

संकल्प

वार्षिक नियतकालीक

एक कदम स्वच्छता कि ओर...

श्री शिवाजी विद्याप्रसारक संस्थेचे
कै.कर्मवीर डॉ.पां.रा.घोगरे विज्ञान महाविद्यालय, धुळे

डॉ.प्रविण महाले - सहसंपादक

प्रा.अमित बिरारीस - संपादक

प्राचार्य डॉ.एम.व्ही.पाटील - प्रकाशक

वर्ष - ४२

अंक- ५३

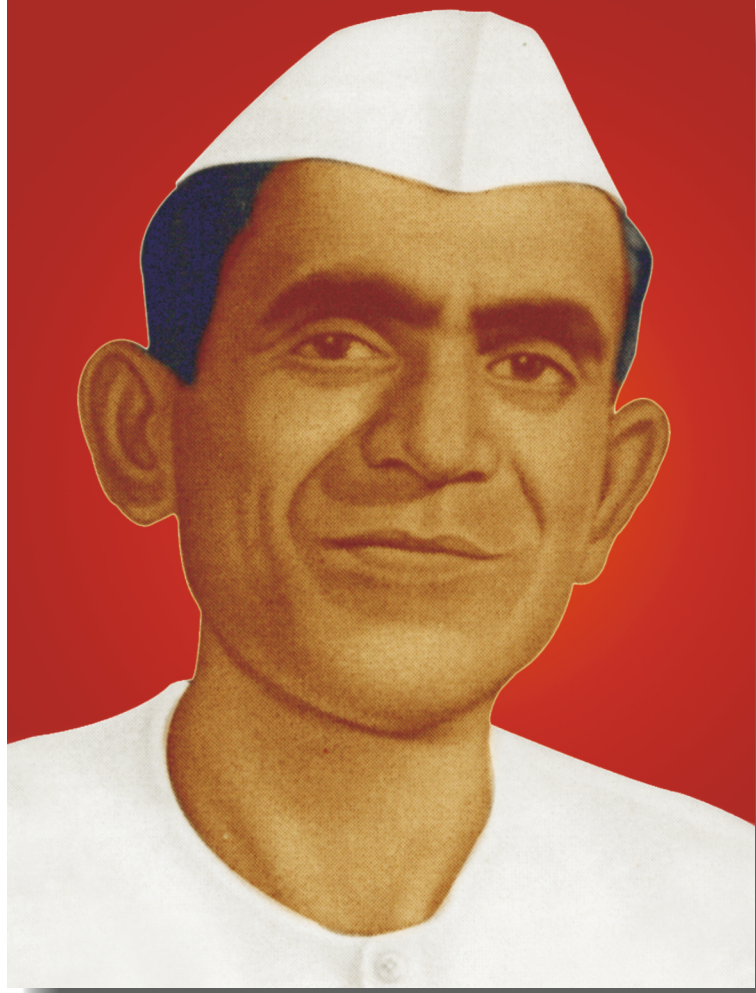

सिंघ,

आमचे श्रधदास्थान

कै.कर्मवीर आण्णासाहेब चुडामण आनंदा पाटील

संकल्प,

आमचे प्रेरणास्थान

मा.आण्णासाहेब भाईदासजी चुडामण पाटील
(अध्यक्ष, श्री.शि.वि.प्र.संस्था, धुळे)

संकल्प,

आमचे प्रेरणास्थान व
संस्थेचे आधारस्तंभ

मा.दाजीसाहेब रोहिदास चुडामण पाटील
(माजी कृषी व संसदिय कामकाज मंत्री, म.रा.मुंबई)

संकल्प,

आमचे मार्गदर्शक
संस्थेचे चेअरमन

मा. आ. बाबासो. कुणालजी रोहिदास पाटील
(आमदार, धुळे ग्रामीण तथा
चेअरमन, श्री.शि.वि.प्र.संस्था, धुळे)

श्री शिवाजी विद्या प्रसारक संस्थेचे

कै. कर्मवीर डॉ. पां. रा. घोमरे विज्ञान महाविद्यालय, धुळे

* संपादक *

प्रा. ए. एस. बिरारीस

* सह संपादक *

डॉ. प्रविण एन महाले

* संपादक मंडळ *

डॉ. सविता पाटील

डॉ. रुपाली पाटील

डॉ. ज्योती ढोले

* प्रकाशक *

डॉ. एम. व्ही. पाटील

* मुद्रक *

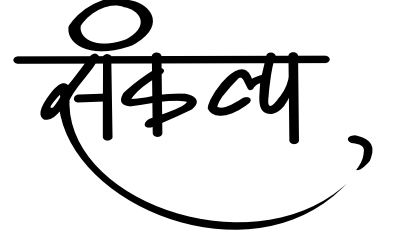
श्रीपुष्प ऑफसेट

ग. नं. ४, पाटील बंधु हॉस्पिटल, धुळे.

मोबा. नं. ९८२३०४५३०९

(या अंकातील लेख व कविता यामध्ये व्यक्त झालेले विचार व भावनांशी संपादक सहमत आहेच असे नाही)

श्री शिवाजी विद्या प्रसारक संस्थेचे

कै. कर्मवीर डॉ. पां. रा. घोमरे विज्ञान महाविद्यालय, धुळे

एकत्री. बोर्ड

१) डॉ. भाईदास चुडामण पाटील	-	अध्यक्ष
२) श्री. कुणाल रोहिदास पाटील	-	चेअरमन
३) श्री. प्रफुल्लकुमार मधुकरराव सिसोदे	-	उपाध्यक्ष
४) श्री. डॉ. संजय तुकाराम पाटील	-	उपाध्यक्ष
५) श्री. डॉ. सुरेश नारायण नंदन	-	सहसचिव
६) श्री. अॅड. गुणवंत राजाराम पाटील	-	खजिनदार
७) श्री. अॅड. सुभाष शिवाजीराव देवरे	-	सभासद
८) श्री. उत्कर्ष विश्वासराव रवंदळे	-	सचिव
९) श्री. प्रा. गोरख दंगल पाटील	-	सभासद
१०) श्री. प्रदिप दामोदर नवसारे	-	सभासद

* * *

संकल्प,

* विनम्र श्रद्धांजली *

शिक्षण, विज्ञान-तंत्रज्ञान, कला, क्रिडा, साहित्य,
सहकार, समाजकारण, अर्थकारण, राजकारण इत्यादी
क्षेत्रातील मानवी कल्याणासाठी झटणाऱ्या जागतिक
स्तरावरील, भारतातील, महाराष्ट्रातील ज्या थोर व्यक्ती
पंचत्वात विलीन झाल्यात, तसेच आपल्या श्री. शि. वि.
प्र. संस्थेच्या विद्याश्रम परिवारातील सदस्यांपैकी वा
त्यांच्या आप्तस्वकीयांपैकी ज्या व्यक्ती दिवंगत झाल्यात,

त्या सर्वांना भावपूर्ण श्रद्धांजली !

परमेश्वर मृतात्म्यांना चिरशांती देवो !

संकल्प,

प्राचार्यांचे मनोगत ...

महाविद्यालयाचे प्राचार्य मा. डॉ. एम. व्ही. पाटील यांच्या लेखणीतून ...

सस्नेह नमस्कार !

मित्रांनो शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ चा वार्षिक नियतकालिकाचा अंक संकल्प प्रकाशित करतांना मला मनस्वी आनंद होत आहे, महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये पारंपारिक शिक्षणाबरोबर विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक जाणीव, सेवाभाव, राष्ट्रप्रेम, समाजसेवेची जाण, राष्ट्रीय एकात्मता, विद्यार्थ्यांचे चारित्र्य व प्रभावी व्यक्तिमत्व घडावे. याचबरोबर विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्य लेखन व वाचन कौशल्य वृद्धिंगत व्हावे यासाठी संकल्प हे वार्षिक नियतकालिक दरवर्षी प्रकाशित केले जाते. विद्यार्थ्यांच्या या सुप्त कलागुणांना वाव देणे हाच नियतकालिकाचा मुख्य उद्देश असतो. आमचे महाविद्यालय एकल शाखा म्हणजे फक्त विज्ञान शाखा असून देखील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांमध्ये नियतकालिकासाठी आलेल्या त्यांच्या साहित्यात विविधता व गुणवत्ता दिसते. महाविद्यालय स्थापना काळापासून **बहुजन हिताय । बहुजन सुखाय ।** या महाविद्यालयाच्या ब्रीदवाक्यानुसार विद्यार्थी हाच केंद्रबिंदु मानून उज्वल परंपरा जोपासणारे, गुणवत्ता कायम राखणारे, विविध नाविन्यपूर्ण समाजाभिमुख उपक्रम राबविणारे आपले महाविद्यालय उत्तर महाराष्ट्रातील एकमेव अग्रगण्य महाविद्यालय आहे. महाविद्यालयाचा विकास बघता त्याचा आलेख सतत उंचावणारा दिसतो. विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली (यूजीसी) ने दिलेल्या नॅक (NAAC) या राष्ट्रीय पातळीवरील संस्थेद्वारा महाविद्यालयाचे दोन वेळा मूल्यांकन झालेले असून त्यामध्ये ३.५२ (सीजीपीए) गुण मिळवत कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ परीक्षेत्रात आपले महाविद्यालय अव्वल स्थानी आहे. तसेच विद्यापीठ अनुदान आयोग, नवी दिल्ली (यूजीसी) च्या माध्यमातून College with Potential for Excellence (CPE Phase I, II, III) स्टार कॉलेज DBT-FIST, इत्यादि राष्ट्रीय स्तरावरील मानांकन प्राप्त झाले असून त्या अंतर्गत महाविद्यालयास भरीव निधी प्राप्त झाला आहे. त्यातून महाविद्यालयाचा सातत्याने सर्वांगीण विकास होत आहे. सद्य स्थितीत महाविद्यालयात बी. एस्सी., बी. व्होक, पी. जी. डिप्लोमा सह एकूण १४ पदवी विभाग असून त्यात नऊ विभागात पदव्युत्तर शिक्षणाची सोय उपलब्ध असून एकूण चार प्रयोगशाळा कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाद्वारे संशोधन मान्यता प्राप्त आहेत. तसेच विविध विभागातील बावीस प्राध्यापक हे कबचौउमविद्वारे मान्यता प्राप्त आहेत. Ph.D. मार्गदर्शक आहेत.

संकल्प हे नियतकालिक तयार करित असतांना महाविद्यालयातील सर्व विभाग प्रमुखांनी आपआपल्या विभागांचे वार्षिक अहवाल वेळेवर सादर करून सहकार्य केले. महाविद्यालयातील विविध समित्यांनी त्यांचे अहवाल वेळेवर सादर केलेत. माझे सहकारी नियतकालिक समितीचे प्रमुख प्रा. अमित बिरारीस, डॉ. प्रविण महाले, प्रा. डॉ. सविता पाटील, डॉ. रुपाली पाटील, डॉ. ज्योती ढोले यांच्या अथक प्रयत्नातून संकल्प हे नियतकालिक वेळेत पूर्णत्वास आले त्याबद्दल सर्वांचे कौतुक, अभिनंदन व आभार.

- प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील

संकल्प,

संपादकीय ...

महाविद्यालयाचे नियतकालिक 'संकल्प' सादर करतांना मला मनस्वी आनंद होत आहे. विज्ञान महाविद्यालयाचे विद्यार्थी असतांना सुध्दा आमच्या विद्यार्थ्यांनी ह्या वर्षी चांगल्या प्रमाणात साहित्य-लेखन संपादक मंडळाकडे पाठविलीत आणि म्हणूनच ह्या नियतकालिकेचा उद्देश सफल होतो, असे वाटते. आमच्या विज्ञान महाविद्यालयाचा विद्यार्थी जीवनातील विविध विषयावर लेख, कविता व ललित लिहितो, याचा आम्हास सार्थ अभिमान वाटतो. आमचा विद्यार्थी नुसताच पदवी प्रमाणपत्र घेऊन जात नाही तर सोबत अनेक जीवनावश्यक गोष्टी तो महाविद्यालयाचे आवारात तो शिकतो, त्याचा आम्हास आनंद वाटतो.

सुरुवातीच्या काळापासूनच आपली उज्वल परंपरा जोपासणारे, गुणवत्ता कायम राखणारे समाजाभिमुख असणारे, आमचे महाविद्यालय हे खान्देशातील जुने अग्रगण्य महाविद्यालय आहे. आमचे अनेक विद्यार्थी देशात व परदेशात आमचे नाव किर्तीमान करताहेत. आमच्या महाविद्यालयात इ. ११ वी ला शिकविले जाणारे सर्व विषय पदव्युत्तर पर्यंत शिकविले जातात. महाविद्यालयात रसायनशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, भूगोल, संगणकशास्त्र ह्या विषयांमध्ये संशोधनाचे चांगले काम सुरु आहे. आमचे काही प्राध्यापक हे परदेशात संशोधन लेखन, वाचन करून तसेच विदेशातील पुरस्कार स्विकारत आहेत. नविन विषय सुरु करण्याकडे महाविद्यालयाचे प्राचार्यांचा सतत प्रयत्न असतो. त्यांच्या प्रयत्नातूनच उ. म. वि. कार्यक्षेत्रात आमच्या महाविद्यालयात पदवी स्तरावरील Bio-Chemistry व Environmental Science यांच्या बरोबर Software Development, B. Voc. वनस्पती शास्त्र विषयातील P. G. Diploma हे विषय देखील सुरु करण्यात आलेले आहेत. आमचे मा. संस्थाचालक महाविद्यालयाच्या सर्वांगीण विकासासाठी सतत झटत असतात. शैक्षणिक कामात कुठल्याही प्रकारचा हस्तक्षेप मा. संस्थाचालकांना नसतो आणि म्हणूनच महाविद्यालयात काम करतांना मा. प्राचार्य व प्राध्यापक तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी यांना मुक्तपणे आपले काम करता येते.

संकल्प या नियतकालिकेचे काम करीत असतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील यांचे नेहमीच मार्गदर्शन होत असते. त्यास्तव माननीय प्राचार्यांचे आभार. तसेच माझे सहकारी संपादक मंडळ सदस्य डॉ. प्रविण महाले, डॉ. सविता प्राटील, डॉ. रुपाली पाटील व डॉ. ज्योती ढोले, यांनी वेळोवेळी माझ्या कामात सहकार्य केले. वरील सर्वांचे आभार.

संकल्प हे नियतकालिक आकर्षक व सुंदर बनवण्यासाठी तसेच लवकरात लवकर उपलब्ध करून देण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यासाठी श्रीपुष्प ऑफसेट चे संचालक सौ. संगिता नेहल पाटील व त्यांचे सहकारी यांचे अथक परिश्रम आहेत, त्याबद्दल त्यांचे हार्दिक आभार.

धन्यवाद

संकल्प नियतकालिकेत काही चुका अनावधानाने झाल्या असतील तर आपण खुल्या दिलाने माफ कराल. ही अपेक्षा !

संकल्प

आंतरराष्ट्रीय योग दिवस निमित्त आयोजित सार्वजनिक योग कार्यक्रमात सहभागी प्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी वृंद व विद्यार्थी.

शिवराज्याभिषेक सोहळा दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात छ. शिवाजी महाराजांच्या पुर्णकृती पुतळ्याचा अभिषेक करतांना प्राचार्य एम. व्ही. पाटील, उपप्राचार्य प्रा. के. एम. बोरसे, शशिकांत पाटील, सोमनाथ पाटील आदि.

रासेयो कबचौउमवि, जळगांवच्या धुळे जिल्हास्तरीय प्रजासत्ताक दिन संचलन शिबीरादरम्यान उपस्थित विद्यार्थी, स्वयंसेवकांच्या संघासोबत प्राचार्य एम. व्ही. पाटील, रासेयो धुळे विभागीय समन्वयक डॉ. प्रविण महाले, संघ व्यव. डॉ. सुनिल पाटील

जागतिक पर्यावरण दिनानिमित्त महाविद्यालयाच्या आवारात वृक्षारोपण करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वन विभागाचे अधिकारी व निसर्ग मित्र समितीचे पदाधिकारी.

संकल्प

छ. शिवाजी महाराज जयंती निमित्त आयोजित भव्य मिरवणुक व सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठी उपस्थित संस्थेचे चेअरमन मा. आमदार श्री. बाबासो. कुणालजी पाटील, उपाध्यक्ष भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, मा. प्रफुल्लजी शिसोदे, ताईसो. अश्विनी पाटील, ताईसो. संगिता पाटील, सचिव डॉ. एस. एन नंदन, आयोजन समिती व प्राचार्य.

एम.एस्.सी. वनस्पती शास्त्र विषयात कबचौउमवि, जळगांव विद्यापीठात सुवर्णपदक प्राप्त विद्यार्थिनी कु. हर्षदा पाटील हिचा सत्कार करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील व विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील

प्राणिशास्त्र विभागाच्या वतीने आयोजित धुळे येथील कृषी महाविद्यालयात एकदिवशीय कार्यशाळेत एकात्मिक कीड नियंत्रण या विषयावर मार्गदर्शन करताना प्रा. काबरा व विद्यार्थी.

संविधान दिनानिमित्त सामुहिक संविधान वाचन व प्रतिज्ञा घेताना महाविद्यालयाचे प्राचार्य, प्राध्यापक, शिक्षकेतर वृंद व विद्यार्थी

संकल्प

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीरात दत्तक गांव मौजे वडजाई येथे योग साधना करतांना शिबीरार्थी स्वयंसेवक.

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीरात दत्तक गांव मौजे वडजाई येथे श्रमदानातून वनराई बंधारा तयार करतांना शिबीरार्थी स्वयंसेवक.

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीरात दत्तक गांव मौजे वडजाई येथे बौद्धिक सत्रादरम्यान तज्ञ व्यक्तींच्या मार्गदर्शन कार्यक्रमात उपस्थित शिबीरार्थी स्वयंसेवक.

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीरात दत्तक गांव मौजे वडजाई गांवातून जनजागृती रॅलीत उपस्थित शिबीरार्थी स्वयंसेवक.

संकल्प

छ. शिवाजी महाराज जयंती निमित्त आयोजित भव्य मिरवणुक व सांस्कृतिक कार्यक्रमासाठी उपस्थित संस्थेचे आधारस्तंभ माजी मंत्री दाजीसो. श्री. रोहिदासजी पाटील व माईसाहेब तसेच संस्थेचे उपाध्यक्ष भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, मा. प्रफुल्लजी शिसोदे, आयोजन समिती व प्राचार्य.

महाविद्यालयातील विविध पुरस्कारप्राप्त प्राध्यापकांचा सन्मान करतांना संस्थेचे चेअरमन मा. आमदार बाबासो. कुणालजी पाटील व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील.

विशाखा समितीच्या सर्वसाधारण सभेप्रसंगी उपस्थित धुळे पश्चिमचे पोलिस निरीक्षक, सपोनि, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, विशाखा समितीच्या अध्यक्षा प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील आदि.

महाविद्यालयाच्या वार्षिक स्नेहसंमेलनाचे उद्घाटन करतांना संस्थेचे उपाध्यक्ष भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील आदि.

संकल्प

राष्ट्रीय मतदार दिवस निमित्त प्रतिज्ञा देतांना महाविद्यालयातील प्राचार्य एम. व्ही. पाटील, उपप्राचार्य के. एम. बोरसे, प्राध्यापक, शिक्षकेतर वृंद व विद्यार्थी.

महाविद्यालयाच्या वार्षिक स्नेहसंमेलना अंतर्गत रांगोळी स्पर्धेचे निरीक्षण करतांना संस्थेचे उपाध्यक्ष भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील आदि.

महाविद्यालयाच्या वार्षिक स्नेहसंमेलना अंतर्गत मेहंदी स्पर्धेचे निरीक्षण करतांना संस्थेचे उपाध्यक्ष भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील आदि.

प्राणिशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. डी. एल. फंड व शिक्षकेतर कर्मचारी, श्री. भट्ट सोनार यांना सेवानिवृत्तीनंतर निरोप देतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, प्राध्यापक व शिक्षकेतर वृंद.

संकल्प

विज्ञान दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात मनोगत व्यक्त करतांना डॉ. रुपाली पाटील, व्यासपीठावर उपस्थित, संगणकशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. एस. एन. कोतकर, डॉ. राकेश देवरे, डॉ. स्वाती पाटील व विद्यार्थी.

भूगोल दिनानिमित्त आयोजित विविध स्पर्धांच्या बक्षिस वितरण समारंभ प्रसंगी भूगोल विभागाचे प्रमुख प्रा. सी. डी. अहिरे, प्रा. दिपाली ठाकरे व मान्यवर.

स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवी वर्षानिमित्त महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी मानवी साखळीतून साकारलेले दृष्य.

वनस्पती शास्त्र विभागाच्या पॉलीहाऊस मधील गुलाबपुष्प व रोपवाटिकेचे पाहणी करतांना कबचौउमवि, जळगांवचे विज्ञान शाखेचे अधिष्ठाता प्राचार्य आर. एस. पाटील तसेच प्राचार्य के. बी. पाटील आदि मान्यवरांना माहिती देतांना महाविद्यालयातील प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील

संकल्प

कोल्हापूर येथील पुस्तकालयांसाठी मदतनिधीचे संकल्पन करतांना रासेयोचे स्वयंसेवक विद्यार्थी

प्राणीशास्त्र विभागातर्फे आयोजित कार्यक्रमात धुळ्यातील प्रसिध्द कर्करोगतज्ञ डॉ. तुषार पाटील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना कर्करोगाची कारणे, लक्षणे व उपाय या विषयावर मार्गदर्शन करतांना.

आपत्तीग्रस्तांना मदतीसाठी रासेयो एककातर्फे काढण्यात आलेल्या मदतफेरी दरम्यान सढळ हाताने मदत करतांना उपप्राचार्य प्रा. के. एम. बोरसे, कार्यक्रम अधिकारी डॉ. सुनिल पाटील व स्वयंसेवक विद्यार्थी.

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीरात दत्तक गांव मौजे वडजाई येथे श्रमदानातून वनराई बंधारा तयार करतांना शिबीरार्थी स्वयंसेवक.

संकल्प

रेड रेबीन क्लब अंतर्गत काढण्यात आलेल्या एडस् जनजागृती रॅलीत उपस्थित रासेयो कार्यक्रम अधिकारी व विद्यार्थी.

रासेयोच्या एकदिवशीय शिबीरांतर्गत मौजे गोंदूर येथे प्लास्टिक मुक्त अभियान अंतर्गत प्लास्टिक कचरा संकलन करतांना रासेयो विभागीय समन्वयक डॉ. प्रविण महाले, सरपंच हिरामण पाटील, कार्यक्रम अधिकारी डॉ. सुनिल पाटील, प्रा. दिपाली ठाकरे व स्वयंसेवक.

रासेयोच्या एकदिवशीय शिबीरांतर्गत मौजे गोंदूर येथे प्लास्टिक मुक्त अभियान अंतर्गत संकलित केलेल्या प्लास्टिक कचऱ्याची विल्हेवाट लावतांना रासेयो विभागीय समन्वयक डॉ. प्रविण महाले, सरपंच हिरामण पाटील, कार्यक्रम अधिकारी डॉ. सुनिल पाटील, प्रा. दिपाली ठाकरे व स्वयंसेवक.

कबचौउमवि, जळगांव तर्फे आयोजित कोल्हापूर पुरग्रस्तांचे पुनर्वसन व मदत शिबीरात सहभागी महाविद्यालयाचा रासेयो स्वयंसेवक कु. झेंडू ठाकरे पुनर्वसन शिबीरात मदत करतांना.

संकल्प,

जन्म

जन्माला आला आहात
थोडं जगून बघा
जीवनात खूप दुःख आहे
थोड सोसून बघा
चिमूटभर दुःखाने कोसळू नका
दुःखाचे डोंगर पिवून बघा
यशाची चव चाखून बघा
अपयश येते निरखून बघा
घरट बांधणं सोप असत.
थोडी मेहनत करून बघा
जगण कठीण, मरण, सोप असत
दोन्हीतल्या संवेदना सोसून बघा
जीवन मरण एक कोड आहे
जाता जाता ते कोड सोडवून बघा.

- संकलन -

पाटील पूजा किशोर

प्रथम वर्ष - C रोल नंबर: ५०४

वेळ

वेळ हा फुकट आहे.
पण अमूल्य आहे.
तो विकत नाही घेता येत
पण मिळवता येतो.
तो जपून नाही ठेवता येत
घालवता येतो
साठवता नाही येत
पण जगता येतो
एकदा जर गमवला
तर पुन्हा नाही मिळवता येत
म्हणून प्रत्येक क्षण जगा
आनंदी असा !!
आनंदाने जगा !!!

- संकलन -

पाटील पूजा किशोर

प्रथम वर्ष - C रोल नंबर : ५०४

मैत्रीसाठी कविता

मैत्री म्हणजे मायेची साठवण,
मनाने मनाला दिलेली प्रेमाची आठवण.
हा धागा नीट जपायचा असतो.
तो कधी विसरायचा नसतो.
कारण ही नाती तुटत नाहीत.
ती आपोआप मिटून जातात,
जशी बोटान्वर रंग ठेवून,
फुलपाखरे हातातून निसटून जातात

मैत्री अशी असावी

भरकटलेल्या पाखराला घराची वाट दाखवणारी,
सुकलेल्या फुलांना बहार आणणारी.
दुःखाच्या वाळवंटात प्रेमाची पाझर आणणारी,
एकटेपणात सहवासाची दिलासा देणारी.
शब्दांविना सर्व काही समजून घेणारी
न सांगताच डोळ्यातील भाव ओळखणारी .....

कवी अज्ञात
इंटरनेट वरून संकलन
भामरे शुभांगी सुरेश
(प्रथम वर्ष रोल नंबर : ५०८)

आई वडील हेचि पंढरपूर

आई तुझ्या मूर्तीवानी या जगात मूर्ती नाही
अनमोल जन्म दिला ग आई तुझे
उपकार फिटणार नाही ॥ धृ ॥
बालपणी मी खेळ खेळता दिसत होती तान्हा
अमृताहूनी गोड ग आई तू पाजलास पान्हा
तुझ्या या प्रेमाची ओ ओ.....
कधी जाणीव झाली नाही
अनमोल जन्म दिला ग आई
उपकारफिटणार नाही ॥ धृ ॥
शाळेतन घरी येताना उशीर कधी होई
गल्लोगल्ली पाहात फिरसी मला तू ग आई
तुझ्या या उपकाराची कधी जाणीव झाली नाही.
अनमोल जन्म दिला ग आई तुझे
उपकार फिटणार नाही ॥ २ ॥
हाडाचे काड करुनि केले खताचे पाणी
तुझ्यासारखे कष्ट ग आई केले नाही कोणी
संतांचा मी दास सांगे ऐकावी ही वाणी
तुझ्या या प्रेमाची ग या उपकाराची कधी
जाणीव झाली नाही ॥ ३ ॥
कशाला जाता दूर आई-वडील
हेचि पंढरपूर.

- संकलन -

मराठे हिंदवी संतोष

प्रथम वर्ष रोल नंबर : ५३४

संकल्प,

आई

कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
नऊ महीने नऊ दिवसांची वारी कशी तू केली
संकट तुझला आले असतील पदरला बांधून नेली
सोडून गेली तुझ्या या लाडक्याला !
कोण वागेल तुझ्या या लाडक्याला !!
कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
जमले असतील नातेवाईक शेवटच्या भेटीला
दोन दिवसात विसर पडेल तुझ्या या लाडक्याला
निघून गेली आई तू वनवासाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
मानव कोण दानव कोण कळेना आई मला
जिकडे-तिकडे पाहत होतो बहुमान पैशाला
सोडून गेली तुझ्या या लाडक्याला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
स्वामी तिन्ही जगाचा , आई विना भिकारी
आईची माया या जगाला कधीहि कळले नाही
सोडून गेली तुझ्या या बाळाला !
कोण वागेल तुझ्या या बाळाला !!
कशाला गेली आई तू स्वर्गाला !
कोण वागेल तुझ्या या मुलाला !!

लेखक : ह. भ. प. सागर महाराज

- संकलन -
कु. गिरासे अश्विनी मंगलसिंग

एक सुंदर नात्यांवर पु. ल. देशपांडे यांनी लिहिलेले .....

मैत्री एक सोपी व्याख्या आहे,
रोजच आठवण यावी असे काही नाही,
रोजच भेट व्हावी असं काही नाही
एवढेच कशाला रोज बोलणं व्हावं
असंही काहीच नाही,
पण मी तुला विसरणार नाही
ही झाली खात्री आणि
तुला याची जाणीव असणे ही माझी मैत्री
शेवटी काय हो भेटी नाही झाल्या
तरी गाठी काठी
बसणं महत्वाचं, ज्यांनी हे जाणलं त्यांनी
माणसातलं माणूस पण जाणलं
अशा सगळ्या मित्रांना माझ्या शुभेच्छा!
ही नाती टिकवा आणि आयुष्याचा आनंद घ्या !!

संकल्प,

लोक काय म्हणतील...

तू रडनी त त्या हास तीन
तू हासनीं त त्या जळतीन
काही नवं नवं कर ते वाईट शे म्हणतीन
जुनामा पडी राहिनीत येडी शे म्हणतीन
गमावत भिकारी दरिद्री म्हणतीन
कमावत माज ,गर्व म्हणतीन
पुढे निंघनी त मागे वळती न
आपण देखिन तरी नहीं देखेल ना गत करतीन
तरी त्या भाव खास म्हणतीनं
तू हात दीनात साथ म्हणतीनं
तू तू ना इचार करात स्वार्थ म्हणतीनं
कौतुक कर म्हणजे त्यास ना शब्द ले हा म्हणत वाह
म्हणतीन उणीवदः खाडीत जाय म्हणतीन
काही करत काय कर ? ... म्हणतीन
काही नहीं कर तरी काय कर ?... म्हणतीन
म्हणूनचं...
तू जग तुले वाटीतसं
जगणं काय ???
त्या काही पण म्हणतीन

- रिना पाटील

(एस . वाय. बी. एस्सी)

एक मैत्रीण असावी .....

नेहमी हसणारी आणि हसवणारी
कधी रडणारी आणि रडवणारी
कंटाळा येईपर्यंत बडबडणारी
नाकावर ढीग भर राग असणारी
आपण नसलो कि हिरमुसणारी, आणि
दिसलो की गालवर छान खळी पाडून हसणारी
कधी चुकून न बघता पुढे गेलो तर मागून ओ ए
आवाज देणारी
वेळ प्रसंगी आपल्या मित्रांची समजूत काढणारी
वाकडं पाऊल पडताच मात्र मुस्काटात लावणारी
प्रत्येक गोष्टी वर पार्टी मागणारी
जास्त काही नाही पण एक चॉकलेट वर निभावणारी
सगळ्याच घोळक्यात आपल्याला सैरभैर शोधणारी
यशाच्या शिखरावर आपली पाठ थोपटणारी
सुखात मिसळून जाणारी दुःखात साथ देणारी
तुझे नातेवाईक माझे नातेवाईक असं म्हणणारे
कधीही न राग भरणारी पण आला तर एक कॅडबरी
मागणारी
सतत आपण असे करू तसे करू म्हणणारी
आणि क्रश नावाने चिडवणारी
कायम आपल्या पाठीशी खंबीर उभी राहणारी
आपल्याला खूप जीव लावणारी
असंच एक तर अशी एक जीवाभावाची मैत्रीण
असावी.....

- रिना पाटील

(एस . वाय. बी. एस्सी)

* शिक्षक *

शिक्षक आपल्या मुलांना अगदी काळजीपूर्वक आणि प्रामाणिकपणे शिकवतात. असे म्हटले जाते की शिक्षक पालकांपेक्षा महान आहेत. पालक मुलांना फक्त जन्म देतात तर शिक्षक त्यांना भूमिकेत बदलतात आणि भविष्यातील उज्वल नागरिक बनवता. अशा प्रकारे आपण त्यांना कधीच विसरू नये आणि दुर्लक्ष करू नये. आम्ही नेहमी त्यांच्याबद्दल आदर करतो आणि त्यांच्यावर आई वडिलांप्रमाणे प्रेम करतो. आमचे पालक आम्हाला प्रेम गुणवत्ता आणि काळजी घेण्यासाठी जबाबदार आहेत, मात्र आमचे शिक्षक विद्यार्थ्यांना विज्ञानाचे ज्ञान देऊन आणि विद्यार्थ्यांचे करिअर करण्याच्या कार्यात त्यांना समाधान वाटते.

हे शिक्षक विद्यार्थ्यांच्या संपूर्ण भविष्यातील उज्वल आणि यशस्वी होण्यासाठी जबाबदारी घेतात. त्यांनी सतत प्रयत्न करून आपल्या जीवनात शिक्षणाचे किती महत्त्व आहे याचे ज्ञान देतात. ते आपल्याला प्रेरणा देणारे स्रोत आहे जे आम्हाला पुढे जाण्यासाठी आणि यश मिळवण्यासाठी मदत करतात. ते आम्हाला जगभरातील सर्व महान व्यक्तीमत्त्वांची उदाहरणे देऊन आम्हाला अभ्यासाकडे प्रवृत्त करतात. शिक्षक आम्हाला इतके बलवान करतात की जीवनाच्या कोणत्याही अडचणीला तोंड देण्यासाठी तयार करतात. ते आपल्या आयुष्याला पोषण देणारे विशाल ज्ञान आणि शहाणपणाने भरले व्यक्तिमत्त्व आहेत. आपणसर्व एकत्र येऊन म्हणू की आमचे सन्माननीय शिक्षक आमच्यासाठी जे काय करतात त्याबद्दल आम्ही त्यांचे

सदैव आभारी आहोत.

माझ्या प्रिय मित्रांनो, आपण नेहमी आपल्या शिक्षकांच्या या आदेशांचे पालन करावे आणि भारतातील योग्य नागरिक होण्याकरता त्यांनी दिलेल्या सल्ल्यानुसार वागावे. शिक्षक देशातील सर्व गुणवत्ता पूर्ण शिक्षण यंत्रणा समृद्ध करण्यासाठी आणि थकल्याशिवाय निरंतर प्रक्रियेचे कारण आहेत. आमचे शिक्षक कधीही आमच्यासाठी त्यांच्या स्वतःच्या मुलांपेक्षा कमी विचार करत नाहीत आणि ते आम्हाला अंतःकरणापासून शिकवता. स्वतःच्या मुलांप्रमाणे आपल्याला प्रेरणा देतात अशी आवश्यक प्रेरणा, जी आम्ही आमच्या शिक्षकांकडून मिळू शकतो. ते ज्ञान आणि धीराच्या माध्यमातून कोणत्याही वाईट परिस्थितीला हाताळण्यासाठी आम्हाला तयार करतात. प्रिय शिक्षक आम्ही सर्व आपले खरोखर आभारी आहोत आणि कायमचे आभारी राहू.

कु. शिंदे रेवती उदय

(प्रथम वर्ष- C रोल नंबर : ५९०)

सिंक्ल्य,

- मित्रा -

मित्रा आपण खरं खरं सांगतो
तुझ्यासाठी आपण दुनियेला वाऱ्यावर सोडतो.
साथ सोडून नेमके पळून जातात सगळे
अचानक हरल्यासारख वाटायला लागतं
तेव्हातूच एकटा गदागदा हलवून
माझीच मला ओळख करून देतो
जखमांवर फुंकर घालून पुन्हा लढायला उभा करतो
म्हणून मित्रा खरच सांगतो तुझ्यासाठी आपण दुनियेला
वाऱ्यावर सोडतो.
बंगला कार सगळं काही मिळून जातं पैशांनी
मान मर्यादा प्रसिद्धी कमावतात लोक लाचारीने
थोडा जरी बेईमान झालो तरी हक्काने रड्या
म्हणून तूच मला माणसात आणतो
तुझ्यासारखा मित्र लय नशिबाने मिळतो
म्हणून मित्रा खरच सांगतो तुझ्यासाठी
आपण दुनियेला वाऱ्यावर सोडतो
तुझ्यासाठी आपण दुनियेला वाऱ्यावर सोडतो

- रिना पाटील

(एस . वाय. बी. एस्सी)

.... कॉलेज ....

मूड असतो मस्ती मजेचा जगणारा
स्वप्न बघायला नजर देत कॉलेज कॅम्पस
छोटे छोटे जोक्स घट्ट रिलेशन
हलकी फुलकी खुन्नस स्वप्न बघायला
नजर देत कॉलेज कॅम्पस
तत्त्वावर केलेला अभ्यास आणि
नोट साठी केलेला ध्यास
लेक्चर मध्ये पडीक असण
उपकार केल्यासारखे लेक्चरला बसणार
चॉकलेट डे, रोज डे ,टीचर डे, एव्हरी डे, फॅन डे
सो शॉर्ट शिकतो
आपण दुनियादारीचे फंडे स्वप्न बघायला
नजर देत कॉलेज कॅम्पस स्वप्न मात्र मध्येच रुजतात
नजरेतून थेट मनात भिडतात
प्रॅक्टिकल एक्झा लेक्चर लेट संपतात एक्झाम तर
लवकर येतात
भीती असते रिझल्टची हाऊस मात्र फ्रेशर्सची
लाईफ न कळत मंतरलेल्या क्षणात नसलं तरी
जरी फोकस तरी लाइफ असत चौकस
स्वप्न बघायला नजर देत कॉलेज कॅम्पस

- रिना पाटील

(एस . वाय. बी. एस्सी)

संकल्प,

जीवनातील दुःख

प्रत्येकाच्या जीवनात दुःख आहे
ती कुणालाही चुकत नाही
जीवन हा एक संघर्ष आहे
तो सहजासहजी सुटत नाही
पण प्रत्येकाला दुःखावर मात करता येत नाही
जो तो रडत बसतो काही होत नाही
ज्याने दुःखावर मात केली
त्याचा विजय झाल्याशिवाय राहात नाही
कारण जीवन हे गतिरोधक आहे त्याला पार
केल्याशिवाय
पुढे जाता येत नाही
जीवनात अडचणी प्रत्येकाला असतात
पण त्या प्रत्येक अडचणीतून प्रत्येकाला
बाहेर पडता येत नाही
प्रत्येकाच्या जीवनात दुःख आहे
ते कुणालाही चुकत नाही

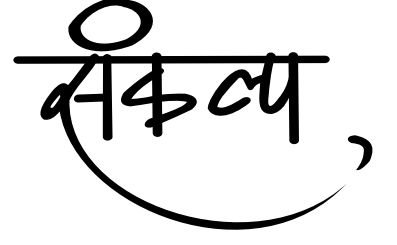
बापू महाद नागमल
टी. वाय. बी. एस्सी

आजचा माणूस

माणूस हा दिवसेंदिवस बदलत चालला आहे
माणूस हा माणुसकी विसरत चालला आहे
या जगात हे काय दिसत आहे
माणसाचा जीव माणूसच घेत आहे
हा कसला माणूस बाई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
अगोदर लोकांचा एकमेकांवर दृढ असा विश्वास होता
आता घरात सगळे आपलेच आहेत
तरी घराला कुलूप का होता
माणूस हा अगोदर होता आता उरला नाही
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
अगोदर माणूस हा परस्त्रीला आई म्हणत होता
आता पुढच्या पोरीचा बलात्कार करायला घाबरत
नव्हता
कसला माणूस असलं उरला बाई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
दारू पिऊन बायकोला मारतो
आई-बाबांना आश्रमात सोडतो
फक्त स्वतःचा स्वार्थ शोधतो ग बाई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई
माणूस हा माणुसकी विसरला आई

बापू महाद नागमल
टी. वाय. बी. एस्सी

जीवन आणि दुःख शिकवणारी आई

दुःख हा शब्द चार वर्षांचा असताना कळून चुकला आहे. खूप लहान असताना देखील त्याच्याशी लढत आलो आहे कधी वाटते या पासून दूर जावे एकटे राहावे पण पुन्हा या सगळ्या दुःखाशी लढण्याची ऊर्जा निर्माण होते हिंमत येते मला प्रश्न पडतो की ही ऊर्जा कुठून येते ?

कधी कधी हे करत असतांना रडू येते पण पुन्हा त्या दिवशी ठरवायचे की यापुढे तू रडायचे नाही बर का पण रडून घ्यायचे कारण मी शोधले आहे की रडल्याने मन हलके होते आणि पुन्हा एक मोठा श्वास घेतला कि यादुःखाशी लढण्याची ऊर्जा मिळते मग पुन्हा हसायचे मग मला कळाले की ही ऊर्जा येते कुठून कारण आपण निसर्गाच्या भोवती राहतो किंवा निसर्ग आपल्या भोवती राहतो आणि या प्रश्नाचे उत्तर मला मिळाले निसर्ग मला म्हटला की तुला जास्तीत जास्त वेळ सुखात नांदायचे असेल तर तुला माझे नियम पाळावे लागतील सुख आणि दुःख हे माझ्या तुझ्यासोबत आहेत आता माझी आणि निसर्गाची घट्ट मैत्री झाली आहे आणि मला आता दुःखाचा त्रास होत नाही आणि हा जो निसर्ग आहे तो माझ्या आईत आहे माझा मित्र माझी आईच आहे आणि निसर्ग सुद्धा माझी आई आहे तुम्ही निसर्गाशी मैत्री कला कराल अशी मी आशा करतो.

८

बापू महादू नागमल
टी. वाय. बी. एस्सी

जीवन क्षणासाठी असं असावं

जगण्यासाठी कुणाचं बंधन नसावा

सारं जग विसरून

अल्लडपणाच्या झुलता झुलावर

विचारांना क्षणासाठी दूर सारून

मस्तीच्या पावसात जरा बिजावर

नटखटपणा तरंगलेलं बालपण

पुन्हा जगाव

बागेतल्या खुलता कळीशी

जरा मनातलं बोलावं

रातराणीच्या कुशीत झोपून

सुंदर स्वप्न सजवावं

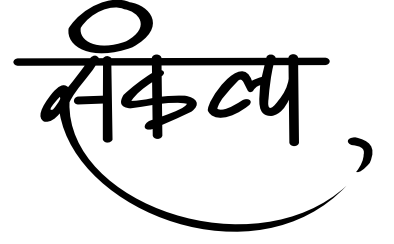
चंद्राच्या किरणात सुखाची चाहूल घेऊन

एक दिवस ! फक्त एक दिवस !!

स्वतःसाठी जगून बघावं

- प्रीती किशोर सोनार

टी. वाय. बी. एस्सी (केमिस्ट्री)

ठोकरें मिलती रहेंगी जिंदगी में

ठोकरे मिलती रहेगी जिंदगी में

कुछसी खले उनसे

ना सिख पाया तो

रिश्ता तोड़ दे अरमानों से

यू सपने सजाते ना बैठ

सपने आते हैं नींदसे

मंजिल में अगर तू सो गया तो

तो भटक जाएगा मंजिल से यह निश्चित है

आंख खुलेगी तेरी एक दिन

डर यह है खुले ना देरसे

वक्त का इंतजार करते करते

वक्त निकलना जाए तेरे हाथसे

वक्त तेरे हाथ में नहीं

कदम मिलाले वक्त के कदमोंसे

ठोकरे मिलती रहेगी जिंदगी में

कुछ सीखले उनसे

-प्रीती किशोर सोनार

टी. वाय. बी. एस्सी (केमिस्ट्री)

I am looking for

If you do not get lowered in your own eyes

While you raise yourself in those of others

If you for not given into to gossips and lies

Rather afraid those not seeing saying
brothers,

You may be the person I am looking for

If you move not for praise when you win

And look not for sympathy while you lose

If cheers late not your head loss or spin

And after a setback after no excuse

You must be the person I am looking for

If you have a will to live and courage to be

You are a become light people far and
wide

If you ignore the cheers and thus expose
the lies

That virtue and success do not go side by
side

You are the person I am looking for.....

-Vinay Sharma

संकलन : पाटील सनी लोटन

टी. वाय. बी. एस्सी (भौतिक शास्त्र)

संकल्प,

आई

आई तुझी आठवण प्रत्येक क्षणाला येत होती
शुरू होता कॉलेजमध्ये शिक्षक दिनाचा कार्यक्रम
पण तुझी मुलगी आज तुझ्या विचारांतच गुंतलेली होती
करत होते प्रत्येकजण त्यांच्या गुरुंबदलच्या भावना व्यक्त
मी मात्र माझ्या गुरुविषयी न बोलण्याची करत होती खंत.
तुझ्यावाचून कोण असणार माझा पहिला गुरु आई,
सतत माझ्या पाठीमागे ठामपणे उभी राहणारी माझी आई.
आज मला तुझा साधा नमस्कारही करता आला नाही.
उच्च शिक्षण घेण्यासाठी रहाव लागतेय तुझ्यापासून दूर,
पण प्रत्येक क्षणी आई तुझी आठवण येता भरून येती
आसवांचा उर.

माझ्या शिक्षणासाठी किती तगमग तुझी आई,
थोडादेखील विसावा तुझ्या जीवनात नाही
जन्म माझा झाल्यावर तु रडत होतीस आई
अजुनही तु मला त्यामागचे कारण सांगितले नाहीस
बक्षीस मला मिळाल्यावर आनंद तुझा गगनात मावत नाही
पण माझ्या प्रत्येक यशामागे तु आणि पप्पाच असतात आई
मी खूप अभ्यास करावा मोठं व्हाव हेच तुझ एकमेव स्वप्न
त्या स्वप्नासाठी तुझी तारेवरचीकसरत फार मोठी आई,
आज मी स्वतःला खूप भाग्यवान समजतोय आई,
तुझ्यासारखा निरागस गुरु सर्वानाच लाभत नाही.

पवार धनश्री सुनिल
(प्रथम वर्ष)

आओ बच्चों तुम्हे दिखाए, झाँकी है विज्ञान की

आओ बच्चों तुम्हे दिखाए, झाँकी है विज्ञान की,
न्यूटन के गति और ग्राहम बेल के फोन की,
एडिसन ने बल्बखोजा, वही प्रकाशराज है,
बेबेजेने कंप्यूटर खोजा तकनीकी सम्राट है ॥
देखो ये तस्वीर अपने गौरव की अभिमान की
आओ बच्चो तुम्हे विचार बाँकी है विज्ञान की ॥1॥
देखो अपने बॉयल्स, चार्ल्स के ताप-दाब संबंधों को,
इसने सारा जीवन काटा खोजों और प्रयोग पे ॥
ये हैं अपना प्रोटॉन, नाजइसे रुदरफोर्डपे,
इलेक्ट्रॉन को थॉमसन और न्यूट्रॉन को चैडविक पे॥
देखो ये तस्वीर अपने गौरव की अभिमान की
आओ बच्चों तुम्हे दिखाए झाँकी है विज्ञान की ॥२॥
देखो मिट्टी का का युरिया उपजाऊ,
वोहलरकायुरियाथा,
युगलरही है कण-कण में बंजर भूमि का सानाथा,
टेलिस्कोप नाम था मुट्ठीमेये सारा ब्रम्हांड था,
बचबोली हर-हर गैलिलियो की बच्चा बच्चा बोला
था॥

देखो ये तस्वीर अपने गौरव की अभिमान की
आओ बच्चों तुम्हे दिखाए झाँकी है विज्ञान की ॥३॥
अलेक्जेंडर फ्लेमिंग आए पेनिसिलीनसे घाव भरा है,
आनुवांशिक का दान करलो मेंडेलका सम्मान है।
एक्सकिरण है मैक्स प्लांक के महनत का इनाम है,
सरल जीव को सुष्टीआयी हो गया डार्विन नाम है ॥
देखो ये तस्वीर अपने गौरव की अभिमान की आओ
बच्चो तुम्हे विचार झाँकी है विज्ञान की

श्रावण ज्ञानेश्वर सुतार
(प्रथम वर्ष)

CLEANLINESS

India is a diversified country and has very rich culture and historical background with a great variety in climate, vegetation, wild life, as well as in the language and culture in India. In this diversity, we find unity that is faceted in tradition, that binds together as one nation. However, we are polluting our India, our motherland. It means we are polluting our culture heritage and society.

Pollution can be in the form of air, noise, water, solid waste and polluting the unity of nation. Since taking birth, we are polluting our motherland, either by throwing things carelessly or disturbing the cycle of nature by cutting trees, etc. The man, who is the rational and wisest animal on the earth planet, but still doing very unwise things, the act of keeping. So, Cleanliness is the act of keeping our body, mind, dress, home, surroundings and other work area neat and clean. Importance of cleanliness: Cleanliness is indeed indispensable. It can affect our mental health as well as physical health. Clean atmosphere gives us positive and fresh vibes, whereas, dirty atmosphere can restrict creative emerging thought. Cleanliness also improves the self-respect confidence level as well as respect from others. We should bring cleanliness to our habit and remove dirt forever from everywhere as dirt is a mother, which gives

birth to various diseases. Cleanliness is a good habit which keeps us always happy. It makes us feel proud in society. Initiatives from Government: On the occasion of 143rd birth anniversary of Honorable Mahatma Gandhi, on 2nd October 2014, the government has started an initiative called "Swachh Bharat Abhiyan" this initiative aims to clean India till 2019, 150th anniversary of Bapuji. Furthermore at the state level, some good moves have been taken by respective state government. For example, Uttar Pradesh Chief Minister ban use and sale of tobacco and chewing pan masala near universities and colleges, whereas in Maharashtra plastic has been banned from 23rd March 2018. These are great moves towards saving health and environment and these initiatives will show their benefit in the future definitely. So, who will clean first? Can Swachh Bharat mission accomplish its aim to clean India? These questions are common and answer is simple. It is only possible if each and every person living in India would understand this campaign as their own responsibility and tried to meet hands together to make it successful mission. "Ek Kadam swachhata ki ore...." Be the change: Once upon a time Mahatma Gandhi has said, "be the change, that you want to see? it is that simple if you want to see clean and picturesque India we

संकल्प,

बहुमोल जीवन

have to change. We will first clean the dirty thoughts from our mind because Mahatma Gandhi had also said we can no more gain good blessing with an unclear body and with an unclear mind. A body cannot reside in an unclear City. So whenever and wherever you will see an opportunity to contribute towards Swacch Bharat Abhiyan, just take opportunity as your responsibility. In this case self-awareness is necessary because clarity begins at home. My grandpa and discipline: My grandfather was a primary teacher he devotes his 33 years of life in teaching in rural area. He was very disciplined person and has habit of putting thing in exact place. In our home, from hair oil bottle to towel, from mobile to tv remote, everything has its own fixed place. I have been observing and following them from childhood. While telling the importance of discipline and consistency, he always says,

**Cleanliness bring discipline,
Discipline brings consistency
And consistency in your work
will definitely help you
to achieve our goals.**

Thakare Zendu Pramod
(S.Y. B. Sc.)

मनासारखे सारे काही जीवनात या घडते का ?
फुले निखळुनी पडती, तरिही झाड सारखे झडते का ?
भोगावे लागतेच सकला जे येते ते वाट्याला
गुलाब बोटे मोडत नाही आसपासच्या काट्याला
काटे देते म्हणुनी लतीका मातीवरती चिडतेका ?
मनासारखे सारे काही जीवनात या घडते का ?
वसंत येतो, निधुनी जातो, ग्रीष्म जाळतो धरतीला
पुन्हा नेसते हिरवा शालु, पुन्हा नवेपण सृष्टीला
देह जळाला म्हणुनी धरणी एकसारखी रखते का ?
मनासारखे सारे काही जीवनात या घडते का ?
रोज नभाचे रंग बदलती, घन दाटूनि येतात तरी
निराश आशा पुन्हा नव्याने नक्षत्रे नेताल घरी
अवसेला पाहुनी पौर्णिमा नभात रुसुनी बसते का ?
मनासारखे सारे काही जीवनात या घडले का ?
सुखदुःखाची उन साउली येते, जाते, राग नको
संकटास लीलया भिडावे, आयुष्याचा त्याग नको
बहुमोलाचे जीवन वेड्या कुणास फिरुनी मिळते का ?
मनासारखे सारे काही जीवनात या घडते का ?

-कवी : - रमण रणदिवे

- संकलन -

पिंजारी यास्मिन
(प्रथम वर्ष रो. नं. : ६२३)

विझलो आज जरी मी

विझलो आज जरी मी
हा माझा अंत नाही
पेटेनउद्या नव्याने,
हे सामर्थ्य नाशवंत नाही ॥
छाटले तरी पंख माझे
पुन्हा उडेन मी
अडवू शकेल मला,
अजुनअशी भिंत नाही
माझी झोपडी जाळण्याचे,
केलेत कैक कावे
जळेल झोपडी अशी
आग ती ज्वलंत नाही,
रोखण्यास वाट माझी,
वादळे होती आतूर
डोळ्यांत जरी गेली धूळ
थांबण्यात उसंत नाही
येतील वादळे, खेटेल तुफान
तरी वाटचालतो..
अडथळ्यांना भिरुन अडखळणे,
पावलांना पसंत नाही

- सुरेश भट

- संकलन -

पाटील कोमल प्रभाकर

हाताचे बळ

हाताचे बळ जवळ असताना
निराश कधी व्हायचे नसते
गते दुखाची उजळणी करत
हताश कधी रहायचे नसते !

यश पदरात पडत नाही
म्हणून कधी रडायच नसते
नव्या जोमाने सुरुवात करून
जीवनाची दशा बदलायची असते ।

हाताचा पसा दुसऱ्या समोर धरून
लाचारी कधी स्विकारायची नसते
संकटाची तमा न बाळगता
कष्टाने त्यावर मात करायची असते
दिवसभर कधी गायची नसते ।

आत्मविश्वासाने कामकरून
दिवसाची वाटचाल करायची असते

जीवन आनंदात जाण्यासाठी
आजच आघात सोसायचे असतात.
अनुभवातून आलेला शहाणपणातुनच
जीवनाचे रंग फुलवायचे असते !

माळी माधुरी प्रकाश

प्रथम वर्ष

संकल्प,

आयुष्याला द्यावे उत्तर

असे जगावे दुनियेमध्ये आव्हानाचे लावून उत्तर
नजर रोखुनी नजरेमध्ये आयुष्याला द्यावे उत्तर
नको गुलामी नक्षत्रांची भीती आंधळी ताऱ्यांची
आयुष्याला भिडतानाही चैन करावी स्वप्नांची
असे दांडगी इच्छा ज्यायी मार्ग तयाला मिळती सत्तर
नजर रोखुनी नजरेमध्ये आयुष्याला द्यावे उत्तर
पाप असावे जमिनीवरती कवेत अंबर घेताना.
हसू असावे ओठांवरती काळीज काढून देताना

- विंदा करंदीकर

- संकलन -

यास्मीन हरून पिंजारी

(प्रथम वर्ष)

* * *

आयुष्य

कोकिळा स्वतःची भाषा बोलते
म्हणून ती मुक्त आहे.
परंतू पोपट दुसऱ्यांची भाषा बोलतो.
म्हणून तो पिंजण्यात गुलाम बनून राहतो.
म्हणून स्वतः ची भाषा, स्वतःचे विचार
आणि स्वतः च्या मनावर विश्वास ठेवा
तरच आयुष्य हे सुंदर असेल

भामरे शुभांगी सुरेश

प्रथम वर्ष

एक कविता मैत्रीसाठी

शब्दही न बोलता अबोल साथ करते,
ती मैत्री.....
गवगवा न करता एकलेपणा मिटवते,
ती मैत्री.....
खूप व्याप असतानाही आवर्जुन आठवण काढते.
ती मैत्री.....
हजार शब्द सांगत नाहीत ते एका शब्दात कळवते,
ती मैत्री.....
उध्देगल्या मनाला शीतल शालवते
ती मैत्री.....
आपली चूक कबुल करून मनात राग न धरता परत
पहिल्या सारखी राहते
ती मैत्री.....
आपल्यातल आपल माणूस अचूक ओळखून
आपलेपणान आपलेपण जपते
ती मैत्री.....
खंबीरपणाने आपल्या सोबत राहते,
ती मैत्री.....
स्त्री पुरुष हे सगळे बंध तोडून निर्व्याजपणे संगत करून
साथ निभवते,
ती मैत्री.....
आणि वयांच अंतरन बाळगता एकमेकांना समजू
शकते,
ती मैत्री.....

भामरे शुभांगी सुरेश

प्रथम वर्ष

.... स्वच्छता ....

घरात सुंदर पांढऱ्या रंगाची फरशी बसवून, सुंदर मार्बल बसवून भिंतीना पाँश कलर दिला की झाली स्वच्छता. याला म्हणतात का स्वच्छता करणे ? स्वतःच घर झाडून, साफ करून दुसऱ्याच्या अंगणात कचरा टाकणे, रोडावर कचरा टाकणे... याला म्हणतात का स्वच्छता करणे ? "येथे कचरा टाकू नये", अशी पाटी वाचून ही तिच्याच खाली कचरा टाकणे याला म्हणतात का सुशिक्षितपणा ? स्वच्छता करतानाचा फोटो काढून त्याच ठिकाणी नंतर कचरा टाकायचा, मग याला म्हणतात का स्वच्छता ? नेमकं मग आपण स्वच्छता करतो ने म्हणतो तरी कशाला ?

आपल्याला प्रश्न पडला असेल की हे सगळे फक्त आम्हीच करतो का ? सगळेच करतात असे... मग फक्त आम्हीच चूकलो का ? पण ह्याच विचारसरणीमुळे आपण मागे पडतो आहोत. आपण प्रशासनावर प्रश्न चिन्ह उठवतो. पण आपण कचरा पेटी असतानाही त्या कचरा पेटीच्या बाहेर कचरा फेकतो ह्या गोष्टीवर आपण का लक्ष देत नाही ? आत्ताची तरुण पिढी, विदेशातल्या स्वच्छतेबद्दल खूप गुणगाण करताना दिसते. पण तिच तरुणार्ई आपल्या देशाच्या स्वच्छतेवर का लक्ष देत नाही ? चांगल्या गोष्टींचे गुण गावेत. पण ते गुण आत्मसाथ करायलाही आपणच शिकायला हवे. तरुण पुढे येत नाही असे मुळीच नाही, पण संख्या खूप कमी आहे. एखादी सुंदर गोष्ट घडवून आणायची असेल तर मूठभर माणसांनी पुढे येऊन चालणार नाही. त्यासाठी प्रत्येकाने पुढे येण्याची गरज आहे.

एका वर्तमानपत्रात एक छान गोष्ट मी वाचली. विदेशातील एका रेल्वेत एक भारतीय पुढच्या रिकाम्या सीटवर स्वतःचे पाय ठेवून मागच्या सीटवर बसतो. तेथील एक नागरिक ही सगळी गंमत बघत असतो. आणि तो पुढे येतो त्या भारतीयाचे पाय तो स्वतःच्या मांडीवर होऊन त्या पुढील सीटवर बसतो. त्यावेळी तो भारतीय प्रश्न विचारतो, "रेल्वेतील इतर सीटारि कामे असताना तुम्ही

येथेच का बसलात आणि माझे पाय तुम्ही मांडीवर का घेतले आहेत ? त्यावर त्या व्यक्तीने खूप सुंदर उत्तर दिले " तुमच्या देशात असं वागणं चालत असेल पण आमच्या देशात आम्हाला ज्या सुख-सुविधा घेण्याचा अधिकार आहे. त्याच प्रमाणे त्यांचा योग्य वापर करणं आमचे कर्तव्य आहे आणि आम्ही आमच्या सुद्धा घरात ज्या प्रमाणे वावरतो, त्याचप्रमाणे बाहेर वावरतो " आपण विदेशाच्या प्रत्येक गोष्टीत अनुकरण करण्यात पुढे आहोत. मग स्वच्छतेच्या बाबतीतच हा विरोधाभास का ? स्वच्छतेबाबत प्रधानमंत्रीना आपल्याला सांगावे लागत आहे, यापेक्षा वाईट गोष्ट ती काय असू शकेल ? आपल्या नद्यांचीही हालत खूप वाईट झाली आहे. आता हिमालयाच्या नद्यांमध्ये बर्फ न वाहता फेसाळलेला पांढरा फेस आणि दूषित पाणी वाहतांना दिसते आहे. आपल्या पवित्र ग्रंथांमध्ये ज्या नद्यांना पवित्र म्हटलं गेलं आहे, त्याच नद्यांना आता नदी सर्वेक्षणामध्ये सर्वात दूषित आणि धोक्यात आलेली नदी' असं म्हटलं गेलं आहे.

आपल्या भारताची शान असलेला ताजमहलाचा संगमरवरी दगड तोही आता प्रदूषणाच्या नावाने काळवंडला जातो आहे. आशिया खंडातील सर्वात स्वच्छ गाव माँव लॉग हे आपल्या भारतातच आहे आणि सर्वात अस्वच्छ गावं ही भारतातच आहेत. पण स्वच्छ गावांपेक्षा अस्वच्छ गावांची संख्याच जास्त आहे. शेवटी वाटीभर काळ्या रंगात थेंबभर पांढरा रंग टाकला तरी तो काळाच होईलना ? अस्वच्छतेचं मूळ कारण प्रदूषण आहे आणि त्याचा सर्वात जास्त नुकसान करणारा घटक आहे प्लॉस्टिक. परंतु फक्त प्लॉस्टिक बंद करून सगळे संपेल का ? बऱ्याचदा प्लॉस्टिकवर बंदी असूनही दूकानदार सऱ्हास प्लॉस्टिकच्या पिशव्यांमध्ये वस्तू देतात. त्यावेळी आपण नकार देणे, हेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. समुद्राच्या पोटात दर महिन्याला कितीतरी लाख टन प्लॉस्टिक वाहून जमा होत आहे. पण कोणतीही वस्तू समुद्रात जास्त वेळ राहत नाही.

संकल्प,

ती पाण्यासोबत वाहून समुद्र किनारी येते मग हा सगळा कचरा जमिनीवर येईल तेव्हा? औरंगाबाद जिल्हयाचे जिवंत उदाहरण आपल्या डोळ्यासमोर आहे. जेथे माणसाला राहायला जागा नाही तेथे कचरा टाकणार कोठे ? शेवटी परिणाम आपल्या समोर आहे. आपण बदलायला हवे, त्यासाठीचे उपायही आपणच शोधून काढायलाहवेत. मुंगीतिच्या वजनाच्या दीडपट वजन उचलने त्याच प्रमाणे आपणही स्वच्छता अभियानाचं थोडं तरी वजन उचलू तरच आपण आपल्या भारताला मानाचं स्थान मिळवून देवू शकू आपण आपल्या भारताला 'सोने की चिडिया' संबोधू शकू. तेव्हाच आपण भारताला सुजलाम सुफलाम म्हणू शकू. म्हणूनच कवी कवितेतून म्हणतो,

मै नहीं तू, तू नहीं मै
सदाहि करते तू तू में में
करो कभी कोई अच्छा काम
बढाये जो, भारत देशका नाम
देशकी धरोहर पर है, सबका अधिकार
फिरक्यू इसकी सफाई से इनकार
नहीं हैं कोई बहुत बड़ा उपकार
बस करना है जीवन में बदलाव
शहर को मानकर घर अपना
निर्मल स्वच्छ उसे रखना
कुडे दान पर फेंको कुडा
हर जगह ना फेंको कुडा
थुकने को नहीं धरती मैया
बदली अपनी आदत भैय्या
ना करो किसी पड़ौसी इंतजार
देश हैं सबका, बढाओ स्वच्छता अभियान

श्वेता सुनिल सूर्यवंशी
एम एस्सी (गणित)

नविन प्रतिज्ञा

Whatsapp माझे जग आहे.

सारे Whatsapp वापरणारे माझे मित्र आणि मैत्रिणी आहेत.

Whatsapp वर माझे जीवापाड प्रेम आहे.

Whatsapp वर Photo, Jokes कविता Video Upload करणाऱ्या मित्र मैत्रिणींचा मला अभिमान आहे. त्यांच्या प्रमाणेच नव-नविन कल्पना Upload करण्याची सवय माझ्या अंगी यावी म्हणून मी सदैव प्रयत्न करीन. मी माझ्या Profile ला भेट देणाऱ्या Reply करणाऱ्या मित्र आणि मैत्रिणींचा मान ठेवीन आणि सौजन्याने वागेन. माझी Profile, Message, Google वर मी नवनवीन जोक्स दूसरी कडून Copy करून Paste करण्याची प्रतिज्ञा मी करीत आहे. त्यांना पोट भरून हसवणे, ह्यातच माझे सौख्य सामावले आहे.

जय Android .....

जय Whatsapp .....

विसरायचं नसतं

अरे मित्रा

उंच शिखरावर पोहचल्यावर

पायथ्याला विसरायचं नसतं

उंच भरारी मारतांना

चिमण्या बाळांना विसरायचं नसतं

पक्कानांचा आस्वाद घेतांना

चटणी-भाकरीला विसरायचं नसतं

आधुनिक सिनेमा पाहतांना

श्यामची आईला विसरायचं नसतं

प्रेयसीला गुरफटत असतांना

माता-पित्यांना विसरायचं नसतं,

पदवी घेऊन जातांना

कॉलेजला विसरायचं नसतं,

कितीही ज्ञानी झाला तरी

शेवटी गुरुला विसरायचं नसतं.

संकलन - निकम प्रेमराज

एस.वाय.बी.एस्सी.

.... स्वच्छता ....

पाश्चात्य राष्ट्रात स्वच्छतेला अति महत्व आहे. प्रत्येक नागरीकाला त्यांचा देश प्राणाहुन प्रिय असल्याने स्वच्छतेने गाव श्रीमंत ठेवण्याचे काम ते करतात, असे आपण पुस्तके, मासिका, वर्तमानपत्रातून वाचत होतो. आता तर विज्ञानाच्या प्रगतीमुळे टीव्ही वर रोज पाहत आहोत.

स्वच्छताही आरोग्याची माता आहे. मानवी जीवन हे निसर्ग निर्मित आहे. म्हणूनच Back To Nature निसर्गाकडे वळा. निसर्गाची आपल्यावर कृपा आहे. निसर्गातून मिळणारी हवा, पाणी अन्न यातून, मानव जीवनाची साखळी जुळते. हे स्वच्छ असणे म्हणजेच मनुष्य जीवन सजीव, सफल, संपन्न आणि चैतन्यमय होणे होय. परंतु आज निसर्गाचा बिघडलेला समातोल, ग्लोबल वार्मिंग, प्रदुषण, कार्बन फुटप्रिंट या शब्दांचा भडीमार सध्या सगळीकडे सुरु आहे. निसर्गाचा अंश असलेला, स्वतःलाप्रगत, बुद्धीमान समजणारा मानवच या सगळ्या अधोगतीला कारणीभूत आहे. निसर्गाचा आणि पर्यायाने आपला विनाश जर थांबवायचा असेल तर स्वच्छतेशी मैत्री करणं, त्यांच्या जवळ जाणं गरजेचे आहे. केवळ गाव स्वच्छ असेल तरच तेथील माणसं, स्त्रीया पुरुष देखील मनाने स्वच्छ होऊ शकतात. म्हणून आचार्य अत्रे संत गाडगेबाबांना खराट्याचे बादशहा म्हणतात. गाडगेबाबांचे किर्तन, मनोभावाने ऐकणारे लोक मात्र त्यांचे स्वच्छता कार्य विसरले. आज शासनाला याची जाणीव करून देण्यासाठी 'ग्राम स्वच्छता मोहीम', 'सुंदरगांव, स्वच्छ गाव' यासारख्या योजनांसाठी बक्षिसांची, पुरस्काराची जाहीरात करून गावोगाव खिरापत वाटली जात आहे. वास्तविक पाहता घाणीमुळे प्रत्येक नागरीकांच आरोग्य बिघडून आयुष्य बरबाद होते. हे सर्व माहीत असून ही निसर्गात सर्वत्र स्वच्छतेचा अभाव आहे. त्यामुळे निसर्गाचा अंश असणारा माणुस निसर्गावरच सत्ता गाजवून स्वतःच्या अधोगतीस

कारणीभूत ठरत आहे. त्यासाठी मनुष्यास थोडे जागे करणे, स्वच्छतेच्या जवळ नेणे गरजेचे आहे, स्वच्छतेशी मनुष्याचे असलेले नाते कसे बदल गेले त्याचे परिणाम काय झाले आणि त्यामुळे कोणत्या संभाव्य धोक्यांना तोंड द्यावे लागणार आहे हे शिकण्याची खरी गरज माणसांना आहे. त्यांनी सहजपणे शिकण्याच्या प्रक्रियेत स्वच्छताही शिकवण देऊन मदत केली पाहिजे.

माझ्या एका गुरुंनी मला सांगितले होते, टीचिंग इच चीटींग, रियल टीचर इच नेचर' (शिकवणे हीच एक फसवणुक आहे. निसर्ग हाच आपल्या खरा गुरु आहे) मला ही गोष्ट पटली आणि या निसर्गातला स्वस्थ ठेवण्यासाठी स्वच्छतेशी एकरूप होण्याचा प्रयत्न केला. त्यात असे दिसून आले की आज कितीतरी गावे मलेरिया, डेंग्यू, टीबी, दमा, अकाली मृत्यु, कुपोषण, रोगराईने ग्रासली जाऊन डॉक्टरचे ताफे तात्पुरती मलमपट्टी करतात, औषधोपचारानंतर मृत्युचा आलेख वाढतच असतो. हा विचार किती लोक करतात? रोगाची कारणे, रोगांची लक्षणे किती लोक जाणतात? तर यावर कायमस्वरूपी उपाय 'स्वच्छता' आहे. निसर्ग आपल्यावर सर्व काही ओवाळून टाकतो. आपण आपल्या कुवती प्रमाणे निसर्गाला 'प्रदुषित करणारे सर्व काही घाण कचरा वेचून घेतले पाहिजे. निसर्ग कधीच रिकामा होणार नाही, त्याचे प्राकृतिक सौंदर्याला इजा पोहचवणार नाही, त्याचे नैसर्गिक आस्तित्व तसेच राहिल, यासाठी स्वच्छता या घटकाद्वारे निसर्ग व मानव यांच्या सहकार्यातून एक सुंदर स्वास्थ विकसीत करू शकतो. पण काविळने पिवळ्या झालेल्या डोळ्यांना सर्व पिवळे दिसते. तशी सर्वत्र मुताऱ्या, संडास, शाळा, सार्वजनिक ठिकाणे, हॉटेल्स, पानटपऱ्या, कारखाने, दवाखाने, धान्यगोडाऊन, घरे, परिसर कोठेही जा, अस्वच्छतेचे भांडार जाणवते. प्रत्येकाला ही घाण दिसते. पण मला काय घेणे? म्हणत प्रत्येक घरातून एकच मार्ग जातो, तो म्हणजे आजार मार्ग.

संकल्प,

अशा वेळी ग्रामीण भागातला कंपौंडर सुध्दा डॉक्टर ठरतो आणि आजार वाढला किंवा वाढविलाच, तर मोठ्या डॉक्टर कडे केस 'रेफर' करून कमिशनवर मस्त पैकी जीवन जगलो. डॉक्टर म्हणजे अलीकडच्या काळातील पांढरे कसाईच. समोरच्याच्या कासोटीचा पैसा संपेपर्यंत कासोटी घेतो. लंगोटी शिल्लक ठेवतो हे आपले भाग्य समजावे. पण यावर प्राथमिक उपचार म्हणजे घरातल्या अडगळी प्रमाणे मनातल्या अडगळी स्वच्छ करणे हाच होय. आपले अंगण स्वच्छ केले तरच शेजारचे अंगण ही स्वच्छ होईल. पुढे गल्ली स्वच्छ होईल. मग नगर, गाव, तालुका, जिल्हा स्वच्छ होईल. यातून राज्य व देश स्वच्छ व्हायला मग मुहुर्ताची, अभियानाची, पुरस्काराची गरज पडणार नाही. देवळाला पवित्र मानतात. पण पानाच्या, तंबाखूच्या, गुटख्याच्या पिचकाऱ्यांचे तेच खरे माहेरघर वाहते!. नारळ, कुंकू, हळद, नैवेद्य, गूळ, खोबरे यांचे कुजलेले आपण कायम दुष्टी आड करतोच. अश्या तऱ्हेने स्वच्छतेचा बळी आपण किती काळ घेणारे?" चला आज आपण सर्व मिळून संकल्प करून कल्पनेतील स्वच्छतेला अस्तित्वात आणू.

कल्पनेच्या प्रसादातून अस्तित्वाची जाण असावी
कल्पनेच्या प्रसादातून एक नवे ध्येय मीळावे
कल्पनेच्या प्रसादातून स्वच्छतेची नीव ठेवी
कल्पनेच्या प्रसादातून प्रकृतीचे रक्षण व्हावे
कल्पनेच्या प्रसादातून मानवाचे स्वास्थ घडावे
कल्पनेच्या प्रसादातून स्वच्छ सुंदर समाज घडावा
कल्पनेच्या प्रसादातून निसर्गाचे ऋण फिटाने
कल्पनेच्या प्रसादानुन असे समाधानाचे यश गाठावे.

मीलाचे बील ...

१) शिक्षणात महत्वाचे म्हणजे प्रश्न विचारणे कधीही थांबायला नको.

- अल्बर्ट आईनस्टाईन

२) सज्जनांना कायद्याचे कधीच भय वाटत नाही. कारण कायद्याला मान्य नाहीत अशा गोष्टी ते करू इच्छित नाहीत.

- लोकमान्य टिळक

३) जर तुमच्याकडे दोन रुपये असतील तर एक रुपयाची रोटी घ्या आणि एक रुपयाचे पुस्तक. रोटी तुम्हास जगण्यास मदत करेल आणि पुस्तक तुम्हाला जगावे कसे ते शिकवेल.

- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

४) पहिले यश मिळाल्यावर तुम्ही स्वस्थ बसू नका. दुसऱ्या प्रयत्नात जर अपयश आले तर संपुर्ण जग म्हणेल की पहिले यश तुम्हाला केवळ नशिवाने मिळाले.

- डॉ. अ. पी. जे. अब्दुल कलाम

५) पैसा हा खतासारखा आहे. तो साचवला की कुजत जातो. आणि गुंतवला तर वाढायला मदत करतो.

- जे. आर. डी. टाटा

संकल्प

महाविद्यालयाच्या वार्षिक स्नेहसंमेलन प्रसंगी प्रमुख पाहुण्यांचा सन्मान करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वनस्पतीशास्त्र विभाग प्रमुख प्रा. डॉ. संध्या एस. पाटील व मान्यवर.

स्वच्छ भारत अभियान अंतर्गत महाविद्यालय सभोवतालचा परिसरात स्वच्छ करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी.

हर घर तिरंगा अभियान अंतर्गत महाविद्यालयातील एनसीसीच्या विद्यार्थ्यांना तिरंगा वाटप करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, एनसीसी प्रमुख प्रा. के. एम. बोरसे.

सेवानिवृत्त प्राध्यापक डॉ. डी. एल. फंड व कार्यालयीन कर्मचारी श्री. भट्ट सोनार यांच्या निरोप समारंभ प्रसंगी मनोगत व्यक्त करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील व कर्मचारी वृंद.

संकल्प

रासेयोच्या विशेष हिवाळी शिबीराच्या उद्घाटन प्रसंगी उपस्थित संस्थेचे उपाध्यक्ष मा. भैर्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, प्रसिध्द पर्यावरणतज्ञ डॉ. धनंजय नेवाडकर आदि

सन १९८७ च्या बॅचच्या माजी विद्यार्थ्यांच्या मेळाव्यात उपस्थित महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी.

वनस्पती शास्त्र विभागातर्फे आयोजित शिक्षक दिनाच्या कार्यक्रमात उपस्थित महाविद्यालयाचे माजी प्राचार्य डॉ. एस. एन. नंदन, प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, वनस्पती शास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. संध्या पाटील व विभागातील प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी.

महाविद्यालयातर्फे आयोजित महात्मा गांधी विचार संस्कार परिक्षेत बसलेल्या विद्यार्थ्यांचे परिक्षण करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील.

संकल्प

विविध आंतरविद्यामहाविद्यालयीन क्रिडा स्पर्धांमध्ये सहभागी खेडाळूंचा गौरव करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील व क्रिडा संचालक प्रा. सुधाकर पाटील आदि.

रासेयो च्या विशेष हिवाळी शिबीरात मार्गदर्शन करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील व उपस्थित मान्यवर व शिबीरार्थी विद्यार्थी.

गणित विभागातर्फे आयोजित शिक्षक दिनाच्या कार्यक्रमा प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील यांचा शुभेच्छा पत्र देऊन सन्मान करतांना गणित विभागाची विद्यार्थिनी सोबत विभाग प्रमुख प्रा. एम. डी. सूर्यवंशी व डॉ. एम. एम. पवार व प्रा. ए. एस. पाटील आदि

रसायन शास्त्र विभागातर्फे आयोजित एकदिवशीय इंडस्ट्रियल दौऱ्यात उपस्थित विभाग प्रमुख डॉ. जे. टी. पवार, प्रा. अनिल पाटील व विद्यार्थी.

संकल्प

पदार्थ विज्ञान व इलेक्ट्रॉनिक्स विभागातर्फे संस्थेचे अध्यक्ष मा. बाबासो. आमदार कुणालजी पाटील यांच्या वाढदिवसानिमित्त राजीव गांधी विद्यालयात आयोजित विज्ञान मेळाव्यात उपस्थित विभाग प्रमुख प्रा. सुषमा देसले, प्रा. अमित बिरार व विभागातील प्राध्यापक वृंद.

एनसीसी वर्धापनदिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात उपस्थित मान्यवर व एनसीसी कॅडेट.

आंतर महाविद्यालयीन क्रिडा स्पर्धेत विजेते खेळाडू.

महाविद्यालय परिसरात लावलेल्या रोपांना पाणी घालतांना रासेयोचे स्वयंसेवक विद्यार्थी.

संकल्प

वनस्पती शास्त्र विभागातर्फे आयोजित एम.एस्सी. भाग-१ च्या विद्यार्थ्यांचे फ्रेशर्स पार्टीत उपस्थित महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, विभाग प्रमुख डॉ. संध्या एस. पाटील, प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी.

वनस्पती शास्त्र विभागातर्फे आयोजित एम.एस्सी. भाग-१ च्या विद्यार्थ्यांच्या बॉटनिकल टुर्स प्रसंगी उपस्थित विभाग प्रमुख डॉ. संध्या एस. पाटील, प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी.

वनस्पती शास्त्र विभागातर्फे आयोजित एम.एस्सी. भाग-२ च्या विद्यार्थ्यांचे निरोप समारंभ प्रसंगी उपस्थित महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, विभाग प्रमुख डॉ. संध्या एस. पाटील, प्राध्यापक वृंद व विद्यार्थी.

एन.सी.सी. च्या जिल्हा पथसंचलन पथकाला मार्गदर्शन करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, एन.सी.सी. प्रमुख प्रा. के. एम. बोरसे व छात्र सैनिक.

संकल्प

आंतरराष्ट्रीय योग दिवस आयोजन हस्ते :
संस्थेचे चेअरमन मा.आमदार
श्री.बाबासो.कुणालजी पाटील आयोजन
समिती व प्राचार्य.

शिवजयंती महोत्सवात ताईसो.सौ.आश्विनी
कुणालजी पाटील यांच्या हस्ते बक्षीस
स्विकारतांना कुमारी हर्षदा पाटील.

शिवजयंती महोत्सवात वारकरी संप्रदायाचे
सादरीकरण करतांना महाविद्यालयाचे
विद्यार्थी.

महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांसाठी मुलाखतीचे
व्यावसायिक परिचयपत्र कसे तयार करावे
यासाठी कार्यशाळेचे आयोजन केले. त्यात
प्रमुख वक्ते म्हणून मानसी भार्गव आणि
ताईसो सौ. शितल उत्कर्षजी पाटील.

संकल्प

आंतरराष्ट्रीय योग दिवस आयोजन हस्ते :
संस्थेचे चेअरमन मा.आमदार
श्री.बाबासो.कुणालजी पाटील आयोजन
समिती व प्राचार्य.

शिवजयंती महोत्सवात ताईसो.सौ.आश्विनी
कुणालजी पाटील यांच्या हस्ते बक्षीस
स्विकारतांना कुमारी हर्षदा पाटील.

शिवजयंती महोत्सवात वारकरी संप्रदायाचे
सादरीकरण करतांना महाविद्यालयाचे
विद्यार्थी.

महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांसाठी मुलाखतीचे
व्यावसायिक परिचयपत्र कसे तयार करावे
यासाठी कार्यशाळेचे आयोजन केले. त्यात
प्रमुख वक्ते म्हणून मानसी भार्गव आणि
ताईसो सौ. शितल उत्कर्षजी पाटील.

संकल्प

माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रमास लाभलेले प्रमुख पाहुणे भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, माजी प्राचार्य डॉ. एस. एन. नंदन, प्रा. डॉ. डी. ए. पाटील यांचा सन्मान करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील

माजी विद्यार्थी मेळावा कार्यक्रमास उपस्थित भैय्यासो. डॉ. एस. टी. पाटील, माजी प्राचार्य डॉ. एस. एन. नंदन, प्रा. डॉ. डी. ए. पाटील यांच्या समवेत प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, उपप्राचार्य प्रा.के. एम. बोरसे व माजी विद्यार्थी.

जागतिक वन दिन निमित्त आयोजित कार्यशाळेत मार्गदर्शन करतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, प्रादेशिक वन अधिकारी मा. नितीनकुमार सिंग, प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. डी. व्ही. अहिरराव.

जागतिक वन दिन निमित्त आयोजित कार्यशाळेत वन व पर्यावरण संरक्षणाची शपथ घेतांना प्राचार्य डॉ. एम. व्ही. पाटील, प्रादेशिक वन अधिकारी मा. नितीनकुमार सिंग, प्राणीशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. डी. व्ही. अहिरराव, वन विभागाचे कर्मचारी व विद्यार्थी.

PG Department of Botany

Prof. (Dr.) Sandhya S. Patil (M.Sc. Ph.D.)
Professor and Head

Prof. (Dr.) S. R. Kshirsagar (M.Sc. Ph.D)
PG In charge

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	322
2	S. Y. B.Sc.	277
3	T. Y. B.Sc.	23
4	M.Sc. I	40
5	M.Sc. II	29

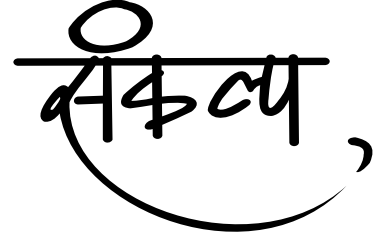
Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	University Rank	Percentage/ CGPA
1	Miss. Areba Tabbasum Ashpaque	M.Sc.	I	II	9.95
2	Miss. Lulla Choru Ramesh	M.Sc.	II	III	9.90
3	Miss Badgujar Yogita	M.Sc.	III	--	9.80
4	Miss. Harshada Kailas Patil	B.Sc.	I	--	5.84
5	Miss. Nilofer Jakir Patel	B.Sc.	II	--	5.72
6	Miss. Yogita Sunil Jagtap	B.Sc.	III	--	5.70

I am very glad to represent the annual report of the PG Department of Botany for the college magazine. In this year total 622 students for UG Programme and 69 students for PG Programme were admitted in Botany department. Our P G Department of Botany is the only department in KBCNMU, Jalgaon region which provide the facility of P. G. Programme as Grant in Aid Basis. In this academic year two Research Scholar were got Ph.D. Degree by KBCNMU, Jalgaon in Botany under the guidance of our faculty Dr. S. R. Kshirsagar. I am proud to say all the faculty members of department were recognized by KBCNMU, Jalgaon as PGT and Ph. D. supervisors.

In this academic year various Innovative Extra Curricular activities conducted by our PG Department and departmental Lotus Club, amongst the best activities are Tree Plantation Drive, Flower Arrangement Competition, Felicitation of Rank Holders and NET SET Qualified students, National Level Poster Competition was organized on the occasion of International Environment Day. Apart from the Department was also organized Botanical Excursion tours for UG and PG students separately, National Webinar on Potential and Application of Indigenous Bio Resources.

Department of Zoology

Dr. Dipak Laxman Phand (M.Sc. Ph.D.)
Head

Prof (Dr.) D. V. Ahirrao (M.Sc. Ph.D)
PG In charge

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	322
2	S. Y. B.Sc.	298
3	T. Y. B.Sc.	32
4	M.Sc. I	25
5	M.Sc. II	24

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Ade Suraj Yuvraj	M.Sc.	I	9.90
2	Baviskar Rohan Rajendra	M.Sc.	II	9.85
3	Jadhav Bhagyashree Sudhakar	M.Sc.	II	9.85
4	Patil Harshada Rajendra	M.Sc.	II	9.85
5	Chavan Jyoti Mheshkumar	M.Sc.	III	9.80
6	Nerkar Divya Manvendra	M.Sc.	III	9.80
7	Rane Hemant Deelip	B.Sc.	I	9.60
8	Padmar Ashwini Bhaidas	B.Sc.	II	9.50
9	Pawar Samridhi Pravin	B.Sc.	III	9.33

I am very glad to represent the annual report of the PG Department of Zoology for the college magazine. In this year total 652 students for UG Programme and 49 students for PG Programme were admitted in Zoology department. Our P G Department of Zoology provide the facility of P. G. Programme Entomology. I am proud to say all the faculty members of department were recognized by KBCNMU, Jalgaon as PGT and Ph. D. supervisors. Prof. D. V. Ahirrao Nominated as BOS member of Zoology KBCNMU, Jalgaon.

In this academic year various Innovative Extra Curricular activities conducted by our PG Department and departmental LEO Club, amongst the best activities are Tree Plantation Drive, AIDS Awareness programme, Felicitation of Rank Holders and SET Qualified students, Apart from these the Department was also organized Zoological Excursion tours for UG and PG students separately, Various National Webinars.

Department of Chemistry

Dr. J. T. Pawar (M.Sc. Ph.D.)
Head

Prof. (Dr.) R. G. Mahale (M.Sc. Ph.D)
PG In charge

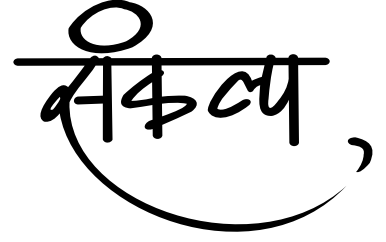
Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	340
2	S. Y. B.Sc.	305
3	T. Y. B.Sc.	202
4	M.Sc. I	60
5	M.Sc. II	60

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Wadile Pragati Satish	M.Sc.	I	9.81
2	Bedase Komal	M.Sc.	II	9.77
3	Patil Girish Sopan	M.Sc.	III	9.67
4	Ahirrao Gaurav Asaram	B.Sc.	I	9.97
5	Vispute Digamber Ganesh	B.Sc.	II	9.92
6	Patil Bhagyashri Bhagwat	B.Sc.	III	9.86

Our chemistry department is one of the oldest and biggest in our college. We have nine teachers. I am proud to say all the faculty members of department are recognized by KBCNMU, Jalgaon as PGT and four faculty members are Ph. D. supervisors. Our Chemistry department is the only department among the KBCNMU, Jalgaon which is provide the facility of post graduate Programme in organic Chemistry as Grant in Aid Basis. Most of the teachers in our department are working in various committees appointed by University and College. Our faculty members are the

Department of Physics

Prof. V. V. Patil (M.Sc. Ph.D.)
Head

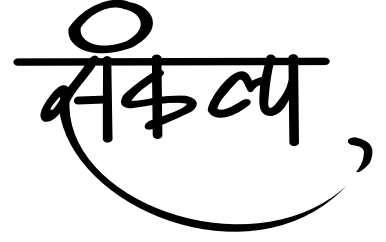
Prof. Rakesh Meshram (M.Sc.)
PG In charge

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	203
2	S. Y. B.Sc.	178
3	T. Y. B.Sc.	35
4	M.Sc. I	24
5	M.Sc. II	24

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Shaikh Sajiyaa Firdos	M.Sc.	I	87.40
2	Joshi Pradnya Mohan	M.Sc.	II	83.90
3	Patil Pratiksha Kailas	M.Sc.	III	83.25
4	Patil Pallavi Ravindra	B.Sc.	I	93.13
5	Ansari Fariba Bano Naem Ad	B.Sc.	II	91.74
6	Thakur Sakshi Dattatray	B.Sc.	III	90.63

Department of Mathematics

Prof. Manohar D. Suryavanshi (M.Sc.)
Professor and Head

Prof. A. S. Patil (M.Sc.)
PG In charge

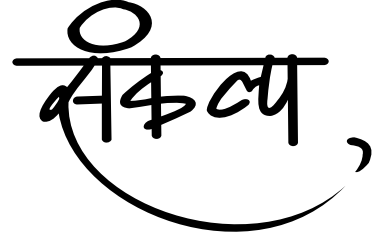
 # Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	279
2	S. Y. B.Sc.	148
3	T. Y. B.Sc.	34
4	M.Sc. I	48
5	M.Sc. II	45

 # Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Patil Pradnya Prakash	M.Sc.	I	80.15
2	Pakhale Pooja Jitendra	M.Sc.	II	79.95
3	Salunke Nikita Sanjay	M.Sc.	III	77.85
4	Desale Sanjana Dipakrao	B.Sc.	I	88.39
5	Mali Harshada Prakash	B.Sc.	II	85.92
6	Patil Priyanka Rajendra	B.Sc.	III	86.63

Department of Geography

Prof. C. D. Ahire (M.Sc.)
Professor and Head

Mrs. Dipali Thakare (M.Sc.)
PG In charge

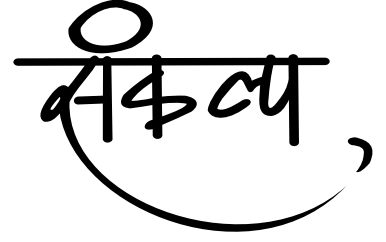

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	322
2	S. Y. B.Sc.	92
3	T. Y. B.Sc.	04
4	M.Sc. I	08
5	M.Sc. II	18

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Varsha Ravindra Khairnar	M.Sc.	I	81.65
2	Nilkant Suresh Brahmne	M.Sc.	II	79.60
3	Manta Hana Padvi	M.Sc.	III	77.00
4	Ankur Dasu Valvi	B.Sc.	I	86.39
5	Gauri anand Single	B.Sc.	II	85.62
6	Dinesh Sunil Chaudhari	B.Sc.	III	80.75

Department of Computer Science

Dr. S. N. Kotkar (M.Sc. Ph.D.)
Head

Dr. Mrs. Swati K. Borse (M.Sc. Ph.D)
PG In charge

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	116
2	S. Y. B.Sc.	110
3	T. Y. B.Sc.	83
4	M.Sc. I	58
5	M.Sc. II	57

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Kothawade Ruchita Shashikant	M.Sc.	I	9.33
2	Borase Priyanka Rajendra	M.Sc.	II	9.17
3	Patil Rina Prabhakar	M.Sc.	II	9.17
4	Chaudhari Ashwini Bapu	M.Sc.	III	9.00
5	Chaudhari Kalyani Prabhakar	M.Sc.	III	9.00
6	Patil Manish Arun	B.Sc.	I	5.53
7	Khairnar Gauri Vijay	B.Sc.	II	5.52
8	Bhullar Taranpreetkaur K.	B.Sc.	III	5.43

Department of Biotechnology

Dr. Harshal M. Bhamre (M.Sc. Ph.D.)
Head

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	30
2	S. Y. B.Sc.	28
3	T. Y. B.Sc.	26
4	M.Sc. I	20
5	M.Sc. II	20

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Shaikh Nida Mushtaque	M.Sc.	I	9.81
2	Khandelwal Apoorva Vinod	M.Sc.	II	9.46
3	Songare Snehal Sudhir	M.Sc.	III	9.46
4	Punam Bhavlal Patil	B.Sc.	I	5.56
5	Neha Dinesh Jain	B.Sc.	II	5.48
6	Diksha Ghanshyam Birhade	B.Sc.	III	5.55

The Department of Biotechnology was started in 2005 with the commencement of B. Sc. (Biotechnology) course and the M.Sc. Biotechnology course commenced from 2005 and Certificate course in biotechnology from 2007.

The department has qualified and experienced teaching staff and who strive hard to impart quality education to the students. The Department has well equipped laboratories with latest equipments/ instruments. The Department has a total two laboratories viz. Microbiology and Plant Tissue culture. Department having internet 20mbps facility for students and staff also has a departmental library where reputed International and National editions of books and Journals are made available to the students. Every year department conduct mega blood donation and blood group detection camp. Department provide services like evaluating antimicrobial activity of plant extract or chemical compounds to chemistry department as well as pharmacy students.

Department of Microbiology

Dr. Swapnil Joshi (M.Sc. Ph.D.)
Head

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	30
2	S. Y. B.Sc.	30
3	T. Y. B.Sc.	28
4	M.Sc. I	20
5	M.Sc. II	20

Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	Percentage/ CGPA
1	Jadhao Lavina Subhash	M.Sc.	I	79.05
2	Desale Yogeshri Sambhaji	M.Sc.	II	76.80
3	Jadhao Monika Sunil	M.Sc.	III	76.40
4	Koli Preeti Bhandus	B.Sc.	I	86.08
5	Khalane Kirti Shantilal	B.Sc.	II	82.68
6	Jadhav Sagar Bansilal	B.Sc.	III	80.58

The department of Microbiology was established in the year 2005 with the commencement of B. Sc. (Microbiology). Master's degree was started in 2006. The department has highly qualified and experienced teaching staff who strive hard to impart quality education to the students. The department also has well-equipped laboratories with the latest equipment/instruments.

Department of Biochemistry

Dr. Yuvraj D. Adsul (M.Sc. Ph.D.)
Head

Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	35
2	S. Y. B.Sc.	14
3	T. Y. B.Sc.	33

Rank Holders

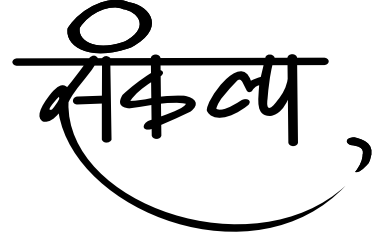
Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	University Rank	Percentage/ CGPA
1	Patil Bhushan Jankiram	B.Sc.	I	I	33.34
2	Jadhav Vidya Dnyaneswar	B.Sc.	II	III	81.61
3	Sayyad Aslam Sayyad Aasif	B.Sc.	III	--	79.47

HIGHLIGHT OF THE DEPARTMENT

- › Date of Establishment : 1st June 2010
- › Built up area of the Department: 32.34 sq.mtrs.
- › Biochemistry Department has UG course from June 2010
- › Biochemistry as a Principal subject.

The finding of Biochemistry is applied primarily in medicine (Drug Monitoring) or forensic medicine and nutrition (Public health department) and agriculture.

In medicine, biochemists investigate the causes and cures of diseases. Nutrition studies how to maintain health and wellness and also the effects of nutritional deficiencies.

Department of Environmental Science

Dr. Varsha Patil (M.Sc. Ph.D.)
Head

 # Strength

Sr. No	Class	No. of Students
1	F. Y. B.Sc.	22
2	S. Y. B.Sc.	19
3	T. Y. B.Sc.	19

 # Rank Holders

Sr. No	Name of the Students	Class	College Rank	University Rank	Percentage/ CGPA
1	Shinde Tanvi Shrirang	B.Sc.	I	II	
2	Mashal Khushbu Raju	B.Sc.	II	III	
3	Shinde Bhagyashri Vinod	B.Sc.	III	--	

सिक्ल्य,

NATIONAL CADET CORPS

ANNUAL REPORT

Maj. Prof. K. M. Borse

Webinar On Environmental Awareness And Sustainable Development

National Environment Awareness Programme
On 7th June 2021 Webinar was conducted on Google meet. 200 cadets participated from 48 Mah Bn NCC under the guidance of commanding officer col Shiva Rao. Online lecture of Dr.Raju Gavare, currently working as a Faculty of Ekra College, Jalgaon was organized.

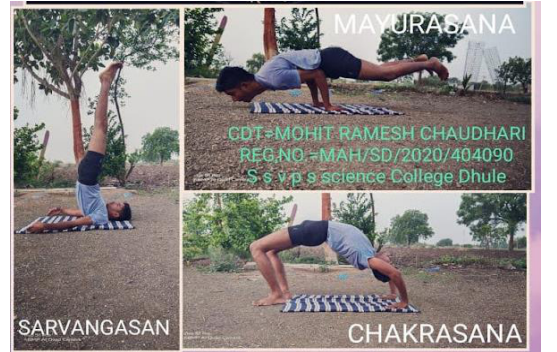
पर्यावरण दिन • प्रा. डॉ. राजू गावरे यांचे प्रतिपादन, एनसीसीतर्फे झाला कार्यक्रम पर्यावरणाकडे डोळेझाक करू नका

प्रतिनिधी | धुळे सध्याचे वेदव्य. घट्टिलिखने कमीतही अधिकतम फलित विद्या याच संघात भारतातूनचालूनी अठरावा वैश्वीक प्रकृत मातृविद्यालयचे प्रा. डॉ. राजू गावरे यांचे ऑनलाइन व्याख्यान झाले. या वेळी मार्गदर्शन करताना ते म्हणाले की, जगातील जवळपास संपूर्णपणे जास्त देवालये जाहीरपणे पर्यावरण दिन साजरा करण्यात येते. जगातील प्रत्येक माणसामध्ये पर्यावरणाविषयी जनजातुनी करणे आणि संपूर्ण जगाने पर्यावरण वाचवण्यासाठी पुढाकार घेणे हा त्याचा उद्देश आहे. मानवाकडून निसर्गावर होणाऱ्या अन्यायामुळे रसुमानी, सारंगी वादळे, भूक, दुष्पट्टी, मात्सर, दुष्काळ, रोगवाई असे संकट निर्माण होत आहे. त्यामुळे प्रत्येकाने पर्यावरण संरक्षण करणे गरजेचे आहे. पर्यावरणाचा विकास करणे गरजेचे आहे. पर्यावरण वाचवण्यासाठी घडविलेले उपाययोजना, असे मा. डॉ. राजू गावरे यांनी व्याख्यान केले. पर्यावरण दिनाभिनित ४८ महाराष्ट्र वेदालिखन एनसीसीतर्फे कार्यक्रम झाला. छात्र सैनिकांनी पर्यावरण अजुबाजूच्या परिसरात शुद्धीकरण केले. या उपक्रमाना झाल्यातून २०० छात्रसैनिकांनी सहभाग घेतला. घट्टिलिखने कमीतही अधिकतम फलित विद्या याच संघात भारतातूनचालूनी अठरावा वैश्वीक प्रकृत मातृविद्यालयचे प्रा. डॉ. राजू गावरे यांचे ऑनलाइन व्याख्यान झाले. या वेळी मार्गदर्शन करताना ते म्हणाले की, जगातील जवळपास संपूर्णपणे जास्त देवालये जाहीरपणे पर्यावरण दिन साजरा करण्यात येते. जगातील प्रत्येक माणसामध्ये पर्यावरणाविषयी जनजातुनी करणे आणि संपूर्ण जगाने पर्यावरण वाचवण्यासाठी पुढाकार घेणे हा त्याचा उद्देश आहे. मानवाकडून निसर्गावर होणाऱ्या अन्यायामुळे रसुमानी, सारंगी वादळे, भूक, दुष्पट्टी, मात्सर, दुष्काळ, रोगवाई असे संकट निर्माण होत आहे. त्यामुळे प्रत्येकाने पर्यावरण संरक्षण करणे गरजेचे आहे. पर्यावरणाचा विकास करणे गरजेचे आहे. पर्यावरण वाचवण्यासाठी घडविलेले उपाययोजना, असे मा. डॉ. राजू गावरे यांनी व्याख्यान केले. पर्यावरण दिनाभिनित ४८ महाराष्ट्र वेदालिखन एनसीसीतर्फे कार्यक्रम झाला. छात्र सैनिकांनी पर्यावरण अजुबाजूच्या परिसरात शुद्धीकरण केले. या उपक्रमाना झाल्यातून २०० छात्रसैनिकांनी सहभाग घेतला.

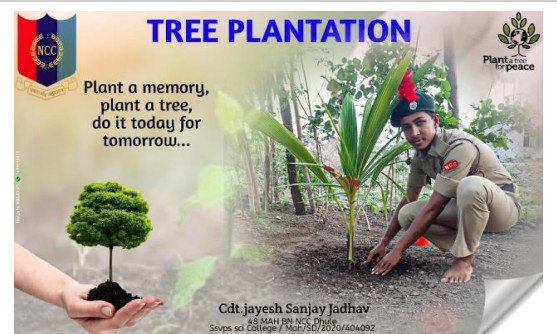
International Yoga Day (21st July 2021)

International Yoga Day was celebrated with much fervor and zeal by NCC cadets. The celebration witnessed enthusiastic participation by 171 cadets who performed yoga at their home under the aegis of 48 Mah Battalion. Participants were led through various yoga postures and breathing exercises, enabling them to experience the positive effects of yoga on their physical and mental well-being.

Tree Plantation (27th June 2021)

NCC Cadets organized 'Tree Plantation' programme to create awareness about saving trees. This is an important step of afforestation to maintain the ecological balance of nature. Cadets were divided into groups and were asked to work accordingly. Prof. K.M.Borse guided during the programme. Cadets along with others planted saplings and made fence around them and watered the plants.

Covid-19 Awareness Rally (29 July 2021)

NCC cadets help Dhule admin in spreading awareness on coronavirus on par with the efforts of Covid warriors, NCC cadets in Kapdane and Devbhane town of Dhule district strived to control the spread of coronavirus, when the pandemic broke out. Their role in controlling the queue lines at food shops, groceries and vegetable stalls during the relaxation of lockdown proved very vital.

Swacchhta Abhiyan (21st August 2021)

Keeping the surroundings and environment clean and hygienic is the responsibility of every citizen, both individually and collectively. This was the message that we cadets of 62 NCC cadets wanted to convey by means of cleanliness drive in areas nearby Santoshi Mata chowk

Covid-19 Dose (22nd Sep. 2021)

NCC cadets participated in activities associated with the first-ever COVID-19 vaccination. NCC Cadets under Ex Yogdaan have been widely acclaimed throughout the COVID era by their multifarious activities to include assisting in Logistics and supply chain management, manning of helpline centres, data management, traffic and queue management

NCC Alumni Meet (26 Feb. 2022)

To harness the tremendous experience and capabilities of ex NCC cadets, the NCC Alumni Association (NCCAA) was launched by DG NCC in 2021. An NCC alumni meet was an event organized under Col Parag Kulkarni where former 148 NCC cadets gather to reconnect with old friends, share experiences, and celebrate their shared memories and accomplishments.

'एनसीसी'च्या माजी छात्रसैनिकांचा मेळावा

धुळे : ४८ वाराणसी बटालियनचे एम. एस. जो. पी. एस. माहिष्वालयाने एम.सी.सी.च्या मागील छात्रसैनिकांचा मेळावा पेंगवळ आला होता. मेळाव्यात विद्यार्थींनी माहिष्वालय, डी.डी. वी. पटेल माहिष्वालय, एस.एस.ओ.पी.एस. कला आणि बालिन माहिष्वालय, एस.ओ.पी.एस. विद्यान माहिष्वालय, वृषी माहिष्वालय आणि जी.टी.टी. जयन माहिष्वालय येथील एकूण १४८ छात्रसैनिक उपस्थित होते. कार्यक्रमाला सूचनाहील कॅप्टन महेंद्रकुमार खर्च यांनी एम.सी.सी.च्या मागील छात्रसैनिकांचे संघटनेचे भूमिका विचार केले. कॅप्टन के.एस. खोसरे यांनी छात्रसैनिकांना राष्ट्रीय पाठ्यक्रमातील संघटनेत कसे सहभागी व्हावे याबद्दल मार्गदर्शन केले. यावेळी दिनकर पटेल, नुवेर शेख, संदीप पटेल यांनी मनोगत व्यक्त केले. अध्यक्षताही एस.एस.ओ. पी.एस. कला माहिष्वालयचे डायरेक्टर महेंद्र पटेलने केली. एस.एस.ओ.पी.एस. विद्यान माहिष्वालयचे डायरेक्टर डॉ. एस.ओ.पी.एस. मुनील पटेल, सेक्टरचे वॉकम रॉय, सेक्टरचे शिकोत खालते, सेक्टरचे डायरेक्टर, पिप अधिकार वॉर, वेंदीओ मुखेबर् ११कुमार, सी.एस.एस. नरबाळी वॉरड यांनी परिभाषा पारो. कार्यक्रमाचे सूत्र्यंवाहन कॅप्टन के.एस. खोसरे यांनी केले. अपार संघटनेत शिकोत खालते वॉर केले.

Shahido Ko Shat Shat Naman

Under the guidance of Defense minister and DG NCC, Delhi 'SHAHIDO KO SHAT SHAT NAMAN' program was conducted in college. Family members of shahid jawans in and around Dhule District get felicitations in presence of commanding officer of 48, Mah Bn NCC Dhule and Principal Dr. M.V. Patil in this program. 13 Shahid family members were present during the program. This event to honor the supreme sacrifices made by the fallen heroes in defending the nation.

Blood Donation By NCC Cadets

NCC, being the largest youth organization in the country, is engaged in various social initiatives like Blood Donation. The Blood Donation Camps were conducted in college in coordination with the hospital authorities. NCC cadets donated blood at both the sites.

Swacchhta Abhiyan

NCC cadets participated in Panzara river cleanliness drives in collaboration with Dhule municipal corporation to clean up the river and its surroundings. During these drives, NCC cadets engage in activities such as removing garbage and debris from the riverbanks and water, planting trees, and creating awareness among the local community about the importance of cleanliness and hygiene.

दिव्य मराठी विशिष • छात्रसैनिकांनी राबवले शहरात स्वच्छता अभियान पांझरेतून काढला चारशे किलो कचरा

प्रतिनिधी । धुळे

४८ महाराष्ट्र ब्रह्मोत्सव एन सी सी छात्रसैनिकांनी राबविलेला पांझरा नदीबाजूला स्वच्छता अभियान यशस्वीपणे संपवण्यात आले. यावेळी चारशे किलो कचरा गोळा करण्यात आले. यावेळी उपस्थित असलेले अधिकारी, नायब पोलीस ठाणे, पांझरा नदीबाजूला स्वच्छता अभियान राबवण्यात आले.

छात्रसैनिकांनी पांझरा नदी बाजूला स्वच्छता अभियान राबविले. यावेळी चारशे किलो कचरा गोळा करण्यात आले. यावेळी उपस्थित असलेले अधिकारी, नायब पोलीस ठाणे, पांझरा नदीबाजूला स्वच्छता अभियान राबवण्यात आले.

छात्रसैनिकांनी पांझरा नदी बाजूला स्वच्छता अभियान राबविले. यावेळी चारशे किलो कचरा गोळा करण्यात आले. यावेळी उपस्थित असलेले अधिकारी, नायब पोलीस ठाणे, पांझरा नदीबाजूला स्वच्छता अभियान राबवण्यात आले.

छात्रसैनिकांनी पांझरा नदी बाजूला स्वच्छता अभियान राबविले. यावेळी चारशे किलो कचरा गोळा करण्यात आले. यावेळी उपस्थित असलेले अधिकारी, नायब पोलीस ठाणे, पांझरा नदीबाजूला स्वच्छता अभियान राबवण्यात आले.

Expert Talk On Tree Plantation And Swachata

Conservator of Forests Mr. D.V Pagar given expert talk on 'Tree Plantation and Swachata' in college to motivate NCC cadets. Former Conservator Mr. M.S. Bhosale, Principal of college Dr. M. V. Patil, Capt. K.M. Borse and other officials were present during program.

स्वच्छता व वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक : दि.वा.पगार

धुळे । पर्यावरणाची सुव्यवस्था राखण्यासाठी व वृक्षलागवडीसाठी आवश्यक असलेल्या जागी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत. यावेळी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत.

वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत. यावेळी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत.

वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत. यावेळी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत.

वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत. यावेळी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत.

वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत. यावेळी वृक्ष लागवडीसाठी प्रयत्न आवश्यक आहेत.

सिक्ल,

NATIONAL SERVICE SCHEME

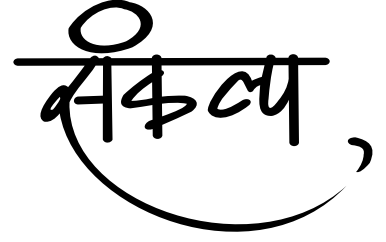
ANNUAL REPORT

Dr. S. A. Patil

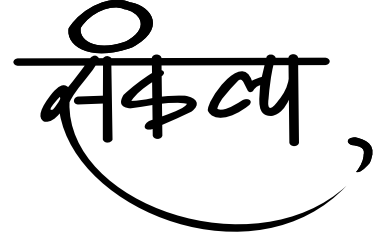
NSS Programme Officer

The National Service Scheme (NSS) is a Central Sector Scheme of Government of India, Ministry of Youth Affairs & Sports. It provides opportunity to the student youth of 11th & 12th Class of schools at +2 Board level and student youth of Technical Institution, Graduate & Post Graduate at colleges and University level of India to take part in various government led community service activities & programmes. The sole aim of the NSS is to provide hands on experience to young students in delivering community service. The NSS unit of our college is one of the best unit among the KBCNMU, Jalgaon region because our unit received Best NSS Unit Award, Best NSS Programme Officer Award, State Level Road Safety Award and Best NSS Volunteer Award continuously since last two terms. Volunteer of our college have volunteered to take part in various community service programmes near to college campus and adopted village under Regular Activities and Special Camping Programme. There were 250 students enrolled for Regular activities amongst them 125 students were selected for Special Camping Programme. During this year there was 08 student Volunteers participated in state Level Disaster Management Camp. (AVHAN). Four Students Participated in State Level Adventure Camp. Three students was selected for State Level Pre SRD Camp. Two Students was participated to Kolhapur Flood Relief Camp organized by KBCNMU, Jalgaon. Our Unit organized the District Level Republic Pared Camp Funded by KBCNMU, Jalgaon every year. Apart from the unit conduct various social activities awareness programmes during this year

like AIDS awareness Programme, Road Safety Abhiyaan, Cleanliness Drive, Tree Plantation Drive, Namste Panzara Mission (Panzara River Cleanliness Drive), Female Foeticide awareness programme, Environment Conservation Programme, COVID- 19 awareness and Vaccination programme. Blood and Plasma Donation Programme during pandemic. The unit also celebrating various Important days and Birth Anniversaries of Great Indian Legends like World Environment Day (5th June), International Yoga Day (21st June), Independence Day (15th August), Teachers Day (5th September), World Piece Day (21st September) NSS Establishment Day (24th September), Lal Bahdurshashtri and Mahtma Gandhi Jayanti (2nd October), Sardar Vallabhbai Patel Jayanti 31st October),, Constitution Day (26th November), Yuva Divas (12th January), Voters Day Celebration (25th January) Republic Day Celebration (26th January), Chhatrapati Shivaji Maharaj Jayanti (19th February), International Women's Day (8th March) and Shahid Divas (23rd March).

The overall aim of National Service Scheme Unit as envisaged earlier, is to give an extension dimension of college and orient the student youth to community service while they are studying in graduate level. I am very thankful to Chairman of our SSVP Sanstha, Dhule; Honourable Babasaheb Kunalji Patil (MLA, Dhule Rural), our Principal Dr. M. V. Patil, my colleagues Dr. Sambhaji Patil (APO) and Mrs. Dipali Thakare for guiding, supporting helping me for conducting various activities and programmes.

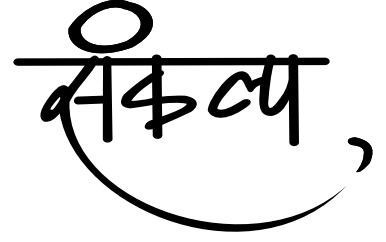
Student Development Department

Dr. I. S. Ahirrao
Student Development Officer

I am very happy to represent annual report of Student Development Department, S. S. V. P. Sanstha's Late Karmveer Dr. P. R. Ghogrey Science College Dhule. Students' Development Department is intense about helping students to develop themselves in all spheres of life for which department conduct various student-oriented activities throughout the year. To uncover the hidden talents, SDD provides opportunities, platform, and conducive environment for students by implementing various student development centric schemes and executing curriculum as well as extra-curricular activities. Hence Student Development Department was conducting the various activities and scheme as per university schedule. SDD also adopt the students under the "Arthik Durbal Yojana" which Providing financial assistance for economically backward students. In this Scheme SDD enrolled 45 students and got Fundings from KBCNMU Jalgaon of Rs 3,11,000/-. And another scheme is "**Karmveer Bhaurao Patil Earn and Learn Scheme**" in this scheme there were 50 Financially Weaker students was enrolled under this Scheme our college received fundings from KBCNMU, Jalgaon of Rs. 1,62,000/- and college added of Rs.54,000/- this amount was credited toward enrolled student's A/c By RTGS as per Rs. 40/hour. Apart from Student Development Department also depute the selected students in various workshops, conferences, Seminars, Lecture series etc. and various competitions like Youth Festival, Yuvatisabha, Quiz, Debate, Elocution Competitions and various camps like Adventure Camp, Summer Camp, Friendship Camp etc. organized by KBCNMU, Jalgaon and various affiliated colleges. I am very thankful to our Management and Principal of our College Dr. M. V. Patil and my colleagues Dr. C. B. Patil (Asst. P. O.) and Dr. Rupali H. Patil (LPO) for supporting and helping me time to time to conducts the above said programmes and activities.

Gymkhana Department

Prof. S. B. Patil
Physical Director

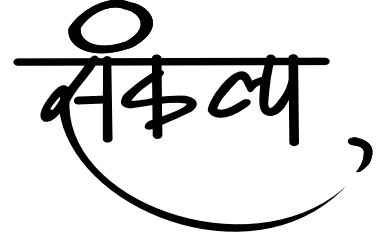
Annual Report 2021-22

Prof. R. S. Pagare
Physical Director

We are very happy to represent annual report of Gymkhana Department. The students of our S. S. V. P. Sanstha's Late Karmveer Dr. P. R. Ghogrey Science College (Junior and Senior) were actively participated in various sports activities during the year and done regular practice in play ground after curricular periods. Our department provide proper Coaching and various sports equipments and well equipped Gymnasium which are necessary for indoor and outdoor games. Our players participated in various Inter college, Intra college, State Level and National Level Completions and Tournaments of Football, Vally ball, Basketball, Kabaddi, Kho-Kho, Cricket, Wet lifting, Badminton, Hocky, Hand ball, Lawn Tennis, Cross Country, Ball Badminton etc. Following Table Shows the Top 20 players of gymkhana who participated in various competitions and tournaments.

Sr. No.	Name of The Player	Game Type	Level	Status
1	Patil Kaustubh Vijay	Basket Ball	Dhule Division	Winner
2	Ingavale Sarang Nitin			
3	Kachave Jayesh Lotan			
4	Patil Swapnil Sanjay			
5	Patil Kunal Ravindra			
6	Patil Dinesh Rajendra			
7	Patil Kaustubh Vijay	Soft Ball	Dhule Division	Winner
8	Ingavale Sarang Nitin			
9	Kachave Jayesh Lotan			
10	Patil Tejas Ravindra			
11	Patil Kunal Ravindra			
12	Desale Swapnil Prakash	Fencing	University	Winner
13	Patil Kaustubh Vijay			
14	Ingavale Sarang Nitin			
16	Desale Swapnil Prakash			
17	Patil Bhagyashri Sanjay			
18	Sonawane Kajal Shashikant			
19	Darade Priti Satish			
20	Ravandale Divya			

CENTRAL LIBRARY

ANNUAL REPORT

Dr. G. R. Patil
(Librarian)

I am pleased to present the annual Report of Library. We highlight our major achievements against our strategic objectives, and our performance as evidenced by a range of metrics. We seek to ensure that our content, collections, facilities, services and culture represent best practice and collectively make a significant contribution to the institute's reputation and impact. We work to ensure that our users' experiences with the Library are productive, useful, efficient and rewarding. We will continue to be deeply engaged with the stakeholders community, working in partnership with academic and professional colleagues to achieve strong outcomes for the Institute.

*** Highlights of Library ***

Our Library is richest Library having 38830 books worth of Rs. 66,23,753/-

Use of LIBMAN / OPAC Software to search the books.

Library provides internet facility.

Library provide set of books to students under Book Bank Scheme.

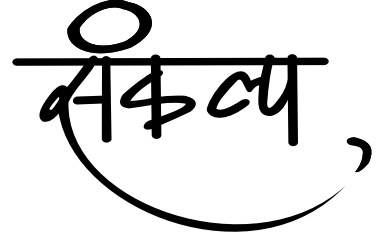
Library provide Xerox facility on No Profit No Loss Basis.

Our Library arrange Best Reader Award ceremony to motivate students.

Our Library was organized the various activities like Book Fare Exhibition,

Celebration of Padmashri. Dr. S. R. Rangnathan Jayanti, Celebration of

Reading Inspiration Day on occasion of Dr. APJ Abdul Kalam Jayanti. .

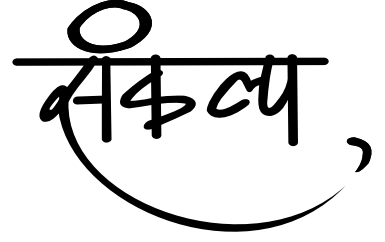

Shri Shivaji Vidya Prasarak Sanstha's

Late Karmaveer Dr. P. R. Ghogrey Science College,
Dhule, Maharashtra

SCHOLARSHIP DISTRIBUTION

Sr. No	Name of Scholarship	No. of Students	Amount
1	OBC Scholarship	701	5674060
2	OBC Freeship	45	342640
3	SC Scholarship	45	503520
4	SC Freeship	15	173635
5	NT Scholarship	93	673750
6	NT Freeship	21	176860
7	ST Scholarship	45	508722
8	ST Freeship	04	30005
9	SBC Scholarship	08	72720
10	SBC Freeship	01	9500
11	Dr. Panjabrao Deshmukh Hostel Scholarship	05	10000
12	Eklavya Scholarship	13	65000
13	Rajashri Shahu Maharaj Scholarship (Open)	86	411780
14	State Minority Scholarship	07	14000
Total		1089	8666192

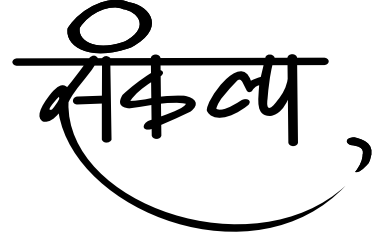

S.S.V.P.S.'s
L.K.Dr.P.R.Ghogrey Jr. College of Science, Dhule.

LIST OF SENIOR COLLEGE TEACHING STAFF MEMBER

No.	Name of Teacher	Designation
1	DR. MANOHAR VISHWAS PATIL	PRINCIPAL
2	PROF. KISHOR MADHUKAR BORSE	VICE-PRIN.
3	PROF. DR. SANDHYA SANJAY PATIL	Professor
4	PROF. VISHWAS VYANKATRAO PATIL	Asso.Prof.
5	PROF. PRAMOD BHALCHANDRA BHADANE	Asso.Prof.
6	PROF. MANOHAR DEVRAM SURYAWANSHI	Asso.Prof.
7	DR. DIPAK LAXMAN PHAND	Asso.Prof.
8	PROF. ANIL SADASHIV PATIL	Asso.Prof.
9	PROF. SUSHMA SUNIL DESALE	Asso.Prof.
10	PROF. CHHOTU DAMU AHIRE	Asso.Prof.
11	DR. KISHOR NILKANTH BORSE	Professor
12	DR. DHAIRYASHIL VISHWASRAO AHIRRAO	Professor
13	DR. MANOJ RAMESHJI KUMAWAT	Professor
14	DR. RAJENDRA GULABRAO MAHALE	Professor
15	DR. MAYUR ARUN DONGARE	Asso.Prof.
16	DR. SANJAY RAGHO KSHIRSAGAR	Professor
17	SHRI. RAJENDRA SHRAWAN PAGARE	PHYSICAL DIRECTOR
18	DR. GOPAL RAJARAM PATIL	LIBRARIAN
19	DR. MADHUSUDAN VISHVANNATH AMRUTSAGAR	Asso.Prof.
20	DR. SAVITA CHINTAMAN PATIL	Asso.Prof.
21	DR. PRIYANKA SURESHRAO SISODE	Asso.Prof.
22	DR. SHIVAJI MADHUKAR KOSHTI	Asso.Prof.
23	DR. PRASHANT ADHAR PATIL	Asst.Prof.
24	DR. CHETAN BHASKAR PATIL	Asso.Prof.
25	DR. SAMBHAJI YASHWANT PATIL	Asso.Prof.
26	DR. SUNIL ABHIMANYU PATIL	Asso.Prof.
27	DR. DATTA ASARAM DHALE	Asso.Prof.
28	PROF. ANIL SHANTARAM PATIL	Asst.Prof.
29	PROF. AMIT SAHEBRAO BIRARIS	Asst.Prof.
30	DR. ARCHANA MURLIDHAR CHAUDHARI	Asso.Prof.

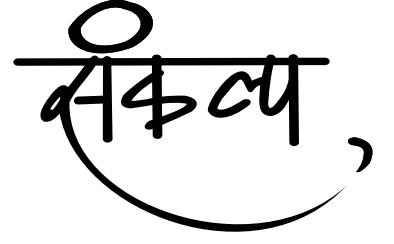

31	DR. PRAVIN NARAHAR MAHALE	Asso.Prof.
32	PROF. PURUSHOTTAM ANANDA MOREY	Asst.Prof.
33	DR. INDRARAO SHALIGRAM AHIRRAO	Professor
34	DR. JAYANT TULSHIRAM PAWAR	Asst.Prof.
35	DR. RAJESH AMRUT MORE	Asst.Prof.
36	DR. JYOTI ARJUNRAO DHOLE	Asst.Prof.
37	PROF. DEEPALI SURESH THAKARE	Asst.Prof.
38	PROF. PREMRAJ SUBHASH PATIL	Asst.Prof.
39	PROF. RAKESH BRAMHADAS MESHAM	Asst.Prof.
40	DR. SHAMKANT N. KOTKAR	Asso.Prof.
41	DR. RAKESH SHAMRAO DEORE	Asso.Prof.
42	DR. SWATI KISHOR BORSE	Asso.Prof.
43	DR. RUPALI HANSRAJ PATIL	Asso.Prof.

NON-GRANT TEACHERS

1	DR. HARSHAL M. BHAMRE	Asst.Prof.
2	MR. JITENDRA B. KAPADE	Asst.Prof.
3	PROF. RAHUL DINKAR CHAUDHARI	Asst.Prof.
4	DR. SWAPNIL S JOSHI	Asst.Prof.
5	PROF. SUNITA P. PAWAR	Asst.Prof.
6	DR. YUVRAJ D. ADSUL	Asst.Prof.
7	PROF. KISHOR G. DESALE	Asst.Prof.
8	PROF. SUJATA N. PATIL	Asst.Prof.
9	PROF. ASHOK A. PAWAR	Asst.Prof.
10	DR. VARSHA PATIL	Asst.Prof.
11	PROF. SAYALI S. NANDAN	Asst.Prof.

श्री. शि. वि. प्र. संस्थेचे
कै. कर्म. डॉ. पां. रा. घोगरे विज्ञान महाविद्यालय, धुळे.

शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग - ३ यादी

अ.क्र.	शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे नांव	हुद्दा
१.	श्री. मुकेश रंगराव पाटील	कार्यालयीन प्रबंधक
२.	श्री. शशिकांत जगन्नाथ पाटील	कार्यालय अधीक्षक
३.	श्री. सोमनाथ हिरामण पाटील	मुख्य लिपीक
४.	श्री. राजेंद्र भाऊराव पाटील	वरिष्ठ लिपीक
५.	श्री. दत्तु धुडकू पाटील	वरिष्ठ लिपीक
६.	श्री. प्रदीप यशवंत खैरनार	लेखनिक
७.	श्री. नरेंद्र अजबराव देसले	लेखनिक
८.	श्री. परिक्षीत प्रफुल्ल सिसोदे	ग्रंथालय लिपीक
९.	श्री. भाईदास कोकणे	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१०.	श्री. अशोक खंडेराव देवरे	प्रयोगशाळा सहाय्यक
११.	श्री. प्रदिप शिवराम तेले	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१२.	श्री. अनिल रामराव देवरे	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१३.	श्री. राजेंद्र रामभाऊ ओतारी	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१४.	श्री. संतोष लोटन बागले	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१५.	श्री. किशोर महादु वर्शीकर	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१६.	श्री. अमित सुरेश नंदन	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१७.	प्रिती अशोक पाटील	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१८.	राजेंद्र विनायक पाटील	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१९.	हितेश आत्माराम सोनवणे	लिपीक
२०.	देवेंद्र मनोहर शिंदे	लिपीक
२१.	शैलेश दिलीप सोनवणे	लिपीक
२२.	जोतेसिंग राजपूत	लिपीक
२३.	रोशन पाटील	संगणक तंत्रज्ञ

श्री. शि. वि. प्र. संस्थेचे
कै. कर्म. डॉ. पां. रा. घोगरे विज्ञान महाविद्यालय, धुळे.

शिक्षकेतर कर्मचारी वर्ग - ४ यादी

अ.क्र.	शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे नांव	हुद्दा
१.	श्री. सुरेश बंडू बिन्हाडे	प्रयोगशाळा परिचर
२.	श्री. संतोष बाबुराव पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
३.	श्री. विश्वास बाबुराव पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
४.	श्री. विष्णु वेडू पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
५.	श्री. भिकनराव खंडू देवरे	प्रयोगशाळा परिचर
६.	श्री. दिनेश संभाजी माने	प्रयोगशाळा परिचर
७.	श्री. राजेंद्र साहेबराव देवरे	प्रयोगशाळा परिचर
८.	श्री. दगा पोपट पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
९.	श्री. शरद उखा पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
१०.	श्री. चुनिलाल हिंमत बोरसे	प्रयोगशाळा परिचर
११.	श्री. विजय कांतीलाल लोहार	प्रयोगशाळा परिचर
१२.	श्री. शांताराम सहादु पाटील	प्रयोगशाळा परिचर
१३.	श्री. अशोक हिलाल सोनवणे	प्रयोगशाळा परिचर
१४.	श्री. देविदास पितांबर देसले	ग्रंथालय परिचर
१५.	श्री. कैलास लक्ष्मण पाटील	ग्रंथालय परिचर
१६.	श्री. राजेंद्र हंसराज महाले	ग्रंथालय परिचर
१७.	श्री. भटू सोमकांत सोनार	ग्रंथालय परिचर
१८.	श्री. प्रमोद दिनकर मराठे	शिपाई
१९.	श्री. परमेश्वर कृष्णा जाधव	शिपाई
२०.	श्री. गोपिचंद माणिक पाटील	शिपाई
२१.	श्री. राजेंद्र पंडीत पाटील	शिपाई
२२.	श्री. अनिल उत्तम मराठे	शिपाई
२३.	श्री. दिनेश भटू वानखेडे	शिपाई
२४.	श्री. शेषराव सुभाष देवरे	शिपाई
२५.	श्री. रविकांत मनोज बोरसे	शिपाई
२६.	श्री. किशोर सोमनाथ मासुळे	शिपाई

संकल्प

वार्षिक नियतकालीक

संकल्प

वार्षिक नियतकालीक

श्री शिवाजी विद्याप्रसारक संस्थेचे
 कै.कर्मवीर डॉ.पां.रा.घोगरे
 विज्ञान महाविद्यालय, धुळे